

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΟΛΥΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΗΣ ΑΣΠΕ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

2017

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	3
2. Η δημογραφική κατάρρευση σε αριθμούς.....	6
2.1 Περισσότεροι θάνατοι, λιγότερες γεννήσεις.....	6
2.2 Η ερήμωση της υπαίθρου.....	7
2.3 Λιγότερα παιδιά στα σχολεία.....	8
2.4 Χάθηκε μια πόλη 114.015 κατοίκων τουλάχιστον.....	10
2.5 Το παράδειγμα της Νότιας Κορέας.....	10
2.6 Οι ξένοι κρούουν από καιρό τον κώδωνα κινδύνου.....	10
2.7 Συμπέρασμα: επειγόντως γεννήσεις!.....	12
3. Οι πολύτεκνες οικογένειες αναγνωρίζονται διεθνώς ως ευπαθής κοινωνική ομάδα.....	12
5. Στην Ελλάδα, ο πολύτεκνος φορολογείται χειρότερα από τον άγαμο.....	18
6. Καλές πρακτικές οικογενειακής πολιτικής στην Ευρώπη.....	20
6.1 Φορολογία εισοδήματος υπέρ των παιδιών: Γαλλία, Ουγγαρία.....	20
6.2 Συνταξιοδοτικό σύστημα – Ισπανία, Ουγγαρία, Τσεχία.....	20
7. Μετανάστευση και δημογραφικό πρόβλημα.....	21
8. Η Μαύρη Βίβλος κατάργησης ΟΛΩΝ των μέτρων δημογραφικής πολιτικής.....	24
9. Ο χαρακτηρισμός των ήδη τριτέκνων ως πολυτέκνων δεν έχει καμία σχέση με την επίλυση του δημογραφικού προβλήματος.....	31
10. Προτάσεις – αντίμετρα για την ανάσχεση της δημογραφικής κατάρρευσης.....	35
11. Επισημάνσεις και Συμπεράσματα.....	37
12. Σχέδιο άμεσης δράσης πέντε (5) σημείων για την ανάσχεση της δημογραφικής κατάρρευσης.....	44

1. Εισαγωγή

Η κατάργηση των ελαχίστων δημογραφικών κινήτρων (επίδομα και ισόβια σύνταξη πολύτεκνης μητέρας, επίδομα 3^{ου} παιδιού, εφ' άπαξ παροχή 2.000 ευρώ σε όσες μητέρας αποκτούσαν το 3ο και επί πλέον τέκνο, επίδομα γάμου, επίδομα τέκνων συνταξιούχων, μείωση σύνταξης εργαζομένων συνταξιούχων με προστατευόμενα τέκνα, διορισμός πολύτεκνων εκπαιδευτικών, ελεύθερες μετεγγραφές πολύτεκνων φοιτητών, κατάργηση αφορολογήτου παιδιών, διαφόρων φορολογικών ελαφρύνσεων ΕΝΦΙΑ κ.λπ), που αποτελούσαν ένα ανάχωμα στον κατήφορο της υπογεννητικότητας, οδηγεί πλέον την Ελλάδα μπροστά στη δημογραφική κατάρρευση και στο τέλος της ιστορίας της.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος, με την παρακάτω γραπτή δήλωσή του για την Ημέρα της Πολύτεκνης Οικογένειας την Κυριακή 6/11/2016 επεσήμανε την ανάγκη στήριξης του κοινωνικού κράτους, αλλά και τη σημασία της οικογένειας στην αποτροπή της ρήξης του κοινωνικού ιστού.

«Η προστασία της πολύτεκνης οικογένειας συνιστά – κατά τις διατάξεις του άρθρου 21 παρ.2 του Συντάγματος – υποχρέωση του Κράτους. Και η υποχρέωση αυτή, πάντα κατά το Σύνταγμα, κατοχυρώνει, αντιστοίχως, στην πολύτεκνη οικογένεια δικαίωμα ειδικής φροντίδας από το Κράτος στο πλαίσιο του Κοινωνικού Κράτους Δικαίου».

«Είναι πρωτίστως η οικογένεια – και ιδίως η πολύτεκνη οικογένεια – η οποία έχει αποτρέψει ως τώρα τη ρήξη του κοινωνικού ιστού μέσα στη βαθιά και παρατεταμένη οικονομική και κοινωνική κρίση που πλήττει τον τόπο μας και το λαό μας. Αυτές οι δύο επισημάνσεις αρκούν αφενός για να καθορίσουν το μέτρο ευθύνης όλων μας απέναντι στην πολύτεκνη οικογένεια. Και, αφετέρου, για να δώσουν τη δέουσα απάντηση σε όσους υποτιμούν την ανάγκη στήριξης του Κοινωνικού Κράτους Δικαίου, κυρίως υπό τις σημερινές κρίσιμες συνθήκες».

Ο κ. Δημήτριος Καρέλλας, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας στην Ελλάδα δήλωσε στην NEW YORK TIMES (16-4-2017) για το θέμα της υπογεννητικότητας:

«Πρέπει να διαθέσουμε περισσότερα χρήματα για να δημιουργήσουμε τις υπηρεσίες που χρειάζονται για οικογένειες και παιδιά αλλά είναι δύσκολο να γίνει μέσα στην κρίση.. .. Αν **δεν το διορθώσουμε αυτό, σε 20 χρόνια θα**

είμαστε μία κοινωνία ηλικιωμένων. Το γεγονός είναι ότι είναι μία καταστροφή».

Ως αποτέλεσμα της ταχύτατης γήρανσης του Ελληνικού πληθυσμού, η ΟΚΕ αναγνωρίζει ότι: Το προνοιακό σύστημα επιβαρύνεται υπέρμετρα και από την γήρανση του πληθυσμού στην Ελλάδα, που συντελείται με ταχύτατους ρυθμούς και για το λόγο αυτό προβάλλει ως άμεση ανάγκη τη **θέσπιση ξεκάθαρων δημογραφικών κινήτρων, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια**, για την επιβράδυνση του ρυθμού μείωσης και τελικά την **αύξηση του αριθμού των πολύτεκνων οικογενειών** στην Ελλάδα, ώστε να αντιμετωπισθεί εγκαίρως η δημογραφική πρόκληση, χωρίς περαιτέρω αρνητικές επιπτώσεις στο ασφαλιστικό, στις δαπάνες υγείας, περίθαλψης κ.λπ.» (Σελ. 23)¹

Όμως, η γήρανση του πληθυσμού είναι μόνο μια έκφανση του δημογραφικού προβλήματος. Η άλλη, και πολύ χειρότερη, είναι η συνολική μείωση του πληθυσμού της Ελλάδος, ο οποίος, με τις προβλέψεις του Ινστιτούτου του Βερολίνου για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη², το 2050 η Ελλάδα θα έχει πληθυσμό λιγότερο από 9 εκατομμύρια.

Στο αποτέλεσμα αυτό φτάσαμε γιατί οι Κυβερνήσεις από το 2010 ως και σήμερα, αδιαφορούν για το δημογραφικό πρόβλημα, κατέργησαν κάθε μέτρο δημογραφικής πολιτικής που είχε αποφέρει γεννήσεις τα προηγούμενα είκοσι χρόνια (από αρχές της δεκαετίας του 1990 ως το 2008), και, το χειρότερο, σταμάτησαν να θεωρούν τις πολύτεκνες οικογένειες ως το απαραίτητο συστατικό κάθε μίγματος πολιτικής, που αποσκοπεί στην πληθυσμιακή διατήρηση της χώρας.

Οι τραγικές συνέπειες διαφαίνονται ήδη. Η δημογραφική κατάρρευση έχει επέλθει και δύσκολα θα αντιστραφεί αν δεν ληφθούν γενναία μέτρα. Η δημογραφική διάσωση της Ελλάδος δεν θα έρθει από επιτροπές και συμβούλια, αλλά από αληθινή πολιτική βούληση που θα επαναφέρει τα δημογραφικά μέτρα που καταργήθηκαν, θα στηρίξει τις πολύτεκνες οικογένειες και θα συνδράμει και τις λοιπές οικογένειες με ένα, δύο και τρία τέκνα ώστε και αυτές να έχουν τη δυνατότητα να γίνουν πολύτεκνες, σύμφωνα με τη ρήση πρώην Πρωθυπουργού: «κάθε οικογένεια να αποκτήσει όχι όσα τέκνα μπορεί αλλά όσα θέλει».

Από το εξωτερικό μάς επισημαίνεται ότι η πληθυσμιακή συρρίκνωση είναι παράγοντας ύφεσης, ενώ, αντίθετα, η αύξηση των γεννήσεων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη. Όπως γράφηκε και στον τύπο³, έκθεση

¹ ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. υπ. αρ. 301 : «[Το Κοινωνικό Δίκτυ Ασφαλείας για τη Διατήρηση της Κοινωνικής Συνοχής: Προτάσεις και Μέτρα Πολιτικής](#)» Γνώμη Πρωτοβουλίας (Μάρτιος 2014)

² <http://www.berlin-institut.org/en/publications/other-publications/expertise-on-demographic-change.html>

³ [ΑΝΤ: Βαρίδι για την Ελλάδα η γήρανση του πληθυσμού. Πέμπτη, 18 Αυγούστου 2016. Εφημερίδα Ναυτεμπορική. http://www.naftemporiki.gr/finance/story/1138445/dnt-baridi-gia-tinellada-i-giransi-tou-plithusmou](#)

του ΔΝΤ αναφέρει ότι: «Σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις στις αδύναμες χώρες της Ευρωζώνης, όπως η Ελλάδα, η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ιταλία, εξαιτίας των δημογραφικών προβλημάτων».

Επίσης, αξίζει να επισημάνουμε ότι καμία Ελληνική Κυβέρνηση δεν φρόντισε να αποκτήσει ένα και μοναδικό συντονιστικό όργανο με σαφή αρμοδιότητα τη δημογραφική πολιτική. Είναι απολύτως αναγκαία η δημιουργία Γενικής Γραμματείας στο Υπουργείο Εσωτερικών ή θέσεως Υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ, με αρμοδιότητα την άσκηση οικογενειακής και δημογραφικής πολιτικής.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ορισμένα Ευρωπαϊκά κράτη τα οποία έχουν αρμόδια Κυβερνητική μονάδα σε επίπεδο Υφυπουργού ή/και Γενικού Γραμματέα αρμοδίου για την οικογενειακή πολιτική:

- ΒΕΛΓΙΟ State Department for Family and Disability Affairs
- ΓΑΛΛΙΑ Department of Family and Children Affairs
- ΓΕΡΜΑΝΙΑ Department of Family, Elderly, Women's and Youth Affairs
- ΙΡΛΑΝΔΙΑ Department of Social and Family Affairs
- ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ Department of Family, Social Cohesion and Youth Affairs
- ΟΥΓΓΑΡΙΑ Department of Social and Family Affairs
- ΣΛΟΒΑΚΙΑ Department of Labour, Social and Family Affairs
- ΣΛΟΒΕΝΙΑ Department of Labour, Family and Social Affairs

Η λήψη μέτρων που θα αποτελούν δημογραφικά κίνητρα, με κεντρικό πυρήνα την αύξηση του αριθμού των πολύτεκνων οικογενειών, έχει καταγραφεί και στη βαρυσήμαντη Γνώμη της ΟΚΕ υπ. αρ. 308, όπου επισημαίνεται η επείγουσα ανάγκη για:

viii) Θέσπιση **ειδικών δημογραφικών μέτρων και κινήτρων** για την ενθάρρυνση νέων γεννήσεων στη χώρα μας και **αύξηση του αριθμού των πολυτέκνων οικογενειών**, με σκοπό την έγκαιρη αποτροπή μιας δημογραφικής κατάρρευσης⁴

Το παρόν υπόμνημα αποτελεί μια ολοκληρωμένη μελέτη που:

- καταγράφει διεξοδικά το πρόβλημα,

---

⁴ Γνώμη της Ο.Κ.Ε. υπ. αριθμ. 308: «[Η Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη: Προτεραιότητες και προκλήσεις αποτελεσματικής εφαρμογής](#)» Γνώμη Πρωτοβουλίας (Ιούνιος 2015). www.oke.gr

- φωτίζει τις αιτίες του (που βρίσκονται στην κατάργηση κάθε είδους πολυτεχνικής στήριξης και δημογραφικής πολιτικής),
- αποδεικνύει ότι το μεταναστευτικό δεν αποτελεί λύση για το δημογραφικό πρόβλημα,
- καταδεικνύει ότι ο χαρακτηρισμός των ήδη τριτέκνων οικογενειών ως πολυτέκνων δεν έχει καμμία σχέση με την επίλυση του δημογραφικού προβλήματος,
- εξηγεί το τεράστιο λάθος που έχει γίνει στην φορολογική πολιτική, όπου δεν λαμβάνεται υπόψη στο αφορολόγητο όριο ο αριθμός των προστατευόμενων τέκνων,
- απαριθμεί όλα τα μέτρα δημογραφικής πολιτικής που επέφεραν γεννήσεις στο παρελθόν και τα οποία έχουν καταργηθεί ΟΛΑ από το 2010 και μετά, θεωρώντας, προφανώς, «περιττή πολυτέλεια» τη στήριξη της πολύτεκνης οικογένειας, και τέλος,
- προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για την ανάσχεση της ήδη συντελούμενης δημογραφικής κατάρρευσης.

Ευελπιστούμε το κείμενό μας να αφυπνίσει συνειδήσεις και να αποτελέσει την εθνική στρατηγική για την επιβίωση του έθνους των Ελλήνων.

Για το σκοπό αυτό, το υποβάλλουμε στην Επιτροπή της Βουλής έτους 2017, που συστάθηκε για τη μελέτη του δημογραφικού προβλήματος, και το θέτουμε υπόψη των Ελλήνων Βουλευτών καθώς και των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής Ελλάδος (ΟΚΕ), η οποία επίσης έχει προβεί σε σχετικές επισημάνσεις τα τελευταία χρόνια, για το πρόβλημα αυτό.

2. Η δημογραφική κατάρρευση σε αριθμούς

2.1 Περισσότεροι θάνατοι, λιγότερες γεννήσεις

Η χώρα φαίνεται ότι βαδίζει στο τέλος της ιστορίας της: την τελευταία εξαετία (2011-2016):

- οι θάνατοι έφθασαν τους 694.142 και
- οι γεννήσεις τις 580.087,
- διαφορά υπέρ των θανάτων κατά 114.055.

Το δε 2017, με στοιχεία έως 11-9-2017

- οι μεν θάνατοι έχουν φθάσει στους 89.121,
- οι γεννήσεις στις 61.422,
- διαφορά υπέρ των θανάτων κατά 27.699,

το έτος 2016 η διαφορά (για όλο τον χρόνο) ήταν 25.205, ενώ φέτος, ΜΟΝΟ στο Α΄ 8-μηνο 2017 η διαφορά έχει φθάσει τις 27.699 !!!

Επισημαίνεται ότι για πρώτη φορά από το 1921 οι γεννήσεις στην Ελλάδα κατέβηκαν κάτω από το όριο των 100.000 από το 2013 και όλα τα επόμενα έτη.

Αναλυτικά:

ΕΤΟΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ		
	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ	ΘΑΝΑΤΟΙ	ΔΙΑΦΟΡΑ
2013	94.134	111.794	-17.660
2014	93.452	114.231	-20.779
2015	92.984	121.785	- 28.801
2016	93.418	118.623	- 25.205
2017 (έως 11-9-2017)	61.422	89.121	- 27.699
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ			-120.144

2.2 Η ερήμωση της υπαίθρου

Η υπαίθρος έχει πλέον ερημώσει και το χειρότερο είναι ότι δεν διαφαίνεται ελπίδα και προοπτική για να ξαναζωντανεύσει, αφού η πολιτική ηγεσία της πατρίδος μας, είναι παντελώς αδιάφορη. Το γεγονός και μόνον ότι το πρώτο 8-μηνο του 2017 (έως 11/9) οι θάνατοι έχουν ανέλθει στους 89.121 και οι γεννήσεις είναι μόνον 61.422, δηλ. έχουμε υπεροχή των θανάτων κατά 27.699 (ενώ ολόκληρο το 2016 η υπεροχή των θανάτων ήταν 25.206), έπρεπε να είχε σημάνει συναγερμό. Ουδείς, όμως, από την πολιτική ηγεσία καταδέχεται να σχολιάσει το γεγονός.

Σε όλες της Περιφέρειες της Ελλάδος το 2015 οι θάνατοι (121.785) υπερτερούσαν των γεννήσεων (92.984), με εξαίρεση τη περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου (Νομοί Δωδεκανήσου και Κυκλάδων) όπου οι γεννήσεις (3.128) υπερτερούσαν των θανάτων (2.799) και της Κρήτης 6.370 οι γεννήσεις και 6.162 οι θάνατοι), όπως προκύπτει από το επίσημα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (Δ.Τ 30/9/2016).

Από τους 51 νομούς της Ελλάδος μόνον σε τρεις νομούς το 2015 οι γεννήσεις υπερέβησαν τους θανάτους (Ηρακλείου Κρήτης 3.182 έναντι 2.847, Ρεθύμνης 904 έναντι 781 και Δωδεκανήσου 2.018 έναντι 1.641).

Σε δέκα νομούς οι θάνατοι ήσαν διπλάσιοι από τις γεννήσεις, πλην Γρεβενών που είναι τριπλάσιοι!

<u>Νομός</u>	<u>Γεννήσεις</u>	<u>Θάνατοι</u>
Δράμας	691	1.400
Κιλκίς	538	1.156
Σερρών	1.067	2.882
Άρτης	477	1.010
Καρδίτσης	787	1.612
Ευρυτανίας	92	213
Φωκίδος	207	467
Λακωνίας	545	1.195
Μεσσηνίας	1.124	2.246
Γρεβενών	151	480 (3-πλάσιοι!)

Μπροστά σε αυτή την κατάσταση ποιος μπορεί να ελπίζει σε ανάπτυξη, όταν η ύπαιθρος χώρα έχει ερημώσει και η πλειοψηφία των κατοίκων της αποτελείται από ηλικιωμένους;

Στις αγροτικές περιοχές, που είναι οι οικισμοί με πληθυσμό κάτω των 2.000, όπως αυτές τις προσδιορίζει η ΕΛΣΤΑΤ, το 2015 οι θάνατοι (36.324) ήσαν σχεδόν τριπλάσιοι των γεννήσεων (13.449) και η κατάσταση όλο και θα χειροτερεύει.

Ακόμη και τώρα μπροστά σ' αυτή τη θλιβερή κατάσταση της χώρας οι τελευταίες Κυβερνήσεις το μόνον που κάνουν είναι να πλήττουν τους πολυτέκνους!! Ενδεικτικό είναι ότι σε μόλις πρόσφατη προκήρυξη του ΑΣΕΠ για την πλήρωση θέσεων ορισμένου χρόνου στο Δημόσιο, ΟΤΑ και ΝΠ των ΟΤΑ, θέτουν ως βαθμολογούμενο κριτήριο τον αριθμό των ανηλίκων τέκνων. Βαθμολογούν τα δύο πρώτα ανήλικα με 30 μόρια και το τρίτο τέκνο με 50 και πέραν τούτων ουδέν...

Έτσι η κυβέρνηση εφαρμόζει τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 21 παρ. 2 περί ειδικής φροντίδας του κράτους για τις πολύτεκνες οικογένειες!! Βαθμολογεί τα τρία πρώτα ανήλικα τέκνα και αγνοεί παντελώς τα επί πλέον τέκνα.

2.3 Λιγότερα παιδιά στα σχολεία

Α. Αποκαλυπτικό το άρθρο στην εφημερίδα ΑΥΓΗΣ⁵ για τα παιδιά που είναι όλο και λιγότερα στα σχολεία μας:

---

⁵ Μείωση των μαθητών στα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά σχολεία. ΑΥΓΗ, 16/10/2015
<http://www.avgi.gr/article/5941845/meiosi-ton-mathiton-sta-nipiagogeia-kai-ta-dimotika-sxoleia>

«Ανησυχητικά για τη δημογραφική πορεία της χώρας είναι τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ τα οποία καταγράφουν νέα μείωση του αριθμού των μαθητών που φοιτούν στα νηπιαγωγεία και στα δημοτικά σχολεία της χώρας. Η πληθυσμιακή βουτιά είναι μεγαλύτερη στα νηπιαγωγεία, όπου ο αριθμός των εγγεγραμμένων νηπίων κατά το σχολικό έτος 2013-2014, σε σχέση με το 2012-2013, μειώθηκε κατά 3,4% (ή κατά 5.582 νήπια). Το ίδιο χρονικό διάστημα ο αριθμός των μαθητών που φοιτούν στα δημοτικά σχολεία μειώθηκε κατά 0,8% (ή κατά 4.878 μαθητές).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, η μείωση των μαθητών των ιδιωτικών σχολείων είναι πολύ μεγαλύτερη από την αντίστοιχη των δημοσίων, γεγονός που δείχνει ότι η κρίση έχει πλήξει πλέον και τα μεσαία στρώματα. Η διαρροή μαθητών από τα ιδιωτικά νηπιαγωγεία έφτασε το 9,6%, ενώ η μείωση στα δημόσια είναι 2,9%. Στα ιδιωτικά δημοτικά σχολεία η μείωση είναι της τάξης του 5,2% έναντι 0,5% στα δημόσια. Η μείωση του μαθητικού πληθυσμού των ιδιωτικών σχολείων φαίνεται ότι προκαλεί και κλείσιμο σχολικών μονάδων. Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ καταγράφουν μείωση των σχολικών μονάδων της τάξης του 8% (από 348 ιδιωτικά δημοτικά το 2012-13 σε 320 το 2013-14).

Συνολικά οι σχολικές μονάδες μειώθηκαν κατά 3,2% στα νηπιαγωγεία και κατά 1,4% στα δημοτικά σχολεία. Μείωση υπήρξε και στον αριθμό του διδακτικού προσωπικού (κατά 2,5% στα νηπιαγωγεία και κατά 0,3, στα δημοτικά σχολεία. Η αναλογία μαθητών προς διδακτικό προσωπικό είναι 11,9 προς 1 στα νηπιαγωγεία και 9,6 προς 1 στα δημοτικά σχολεία. Η Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώνει το 28,2% των εγγεγραμμένων μαθητών στα νηπιαγωγεία και 34,3% στα δημοτικά σχολεία».

Β. Σύμφωνα με στοιχεία του αιρετού του ΚΥΣΔΕ για της επιπτώσεις της κρίσης στην εκπαίδευση επισημαίνει⁶:

«Ένα πρώτο μεγάλο πρόβλημα που σχετίζεται και με την οικονομική κρίση είναι η σοβαρή μείωση του αριθμού των γεννήσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ από 118000 γεννήσεις το 2008, το 2014 είχαμε μια μείωση κατά 22% φτάνοντας στις 92000.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η υπογεννητικότητα που ακολούθησε μετά το ξέσπασμα της κρίσης και συνεπώς η μείωση του μαθητικού πληθυσμού, είναι ήδη ορατή στην προσχολική εκπαίδευση και περνά σταδιακά και στην πρωτοβάθμια. Το σχολικό έτος 2008/2009 οι εγγεγραμμένοι μαθητές στα Γυμνάσια ήταν 341.315 και στα Λύκεια 241.726. Το σχολικό έτος 2014-2015 ο αντίστοιχος αριθμός για τα Γυμνάσια ήταν 312.494 (μείωση 8,45%) και για τα Λύκεια 238.134 (μείωση 1,5%). Σύμφωνα με την έκθεση της Ευρ. Επιτροπής για την εκπαίδευση στην Ελλάδα (2016), τα επόμενα 6 χρόνια ο μαθητικός πληθυσμός της Α/θμιας εκπαίδευσης αναμένεται να μειωθεί κατά 25% περίπου. Είναι προφανές ότι η μείωση αυτή θα κυμανθεί σε υψηλότερα επίπεδα φτάνοντας στα Γυμνάσια και στα Λύκεια!..»

---

6 ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΔΗ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ

https://nekordis64.blogspot.gr/2017/03/blog-post_12.html?showComment=1489318758562#c3725368007148719324

2.4 Χάθηκε μια πόλη 114.015 κατοίκων τουλάχιστον.

Την εποχή των μνημονιακών ετών για πρώτη φορά από το 1921 οι γεννήσεις στην Ελλάδα κατέβηκαν κάτω από το όριο των 100.000 το 2013 και ήσαν μόλις 94.134, ενώ οι θάνατοι ήσαν 111.794, δηλ. υπεροχή των θανάτων κατά 17.660!! Η κατάσταση το 2014 ήταν ακόμη χειρότερη με τους θανάτους (114.231) να υπερέρχουν των γεννήσεων (93.452) κατά 20.779. Το 2015 η δημογραφική καθίζηση είναι εφιαλτική, αφού οι θάνατοι έχουν ανέλθει σε 121.785 και οι γεννήσεις είναι μόλις 92.984, δηλαδή σε αυτούς τους μήνες οι θάνατοι υπερέρχουν 28.801 των γεννήσεων, το 2016 οι θάνατοι ανήλθαν στους 118.623 και οι γεννήσεις στις 93.418 !!! Δηλαδή είναι περισσότεροι οι θάνατοι κατά 25.205. Τέτοιο πράγμα δεν έχει ξανασυμβεί. Ο καθένας αντιλαμβάνεται σε ποιο κατήφορο βρίσκονται οι γεννήσεις το 2017. Τείνουν να εξαφανισθούν από την Ελλάδα.

Η Ελλάς βρίσκεται μπροστά στη δημογραφική κατάρρευσή της και βαδίζει με γοργούς ρυθμούς προς το τέλος της ιστορίας της και ουδείς από την πολιτική ηγεσία έχει και την ελάχιστη ανησυχία.

Δηλαδή την εποχή των μνημονιακών ετών 2011-2016 είναι ως να ενταφιάσθηκε μία ολόκληρη πόλη των 114.015 !! Πραγματική γενοκτονία την εποχή των μνημονίων.

Αναλογισθείτε ότι η Ελλάς έχει έκταση 132.000 τ.χ. και πληθυσμό 11.000.000 κατοίκων και το Μπανγκλαντές έχει έκταση 144.000 τ.χ. και πληθυσμό 165.000.000 κατοίκους!!! Δηλαδή με την πολιτική των ανοικτών συνόρων εάν το Μπανγκλαντές στείλει 10.000.000 η Ελλάς θα λύσει αμέσως το δημογραφικό της πρόβλημα!!!. Όμορφος κόσμος ηθικά αγγελικά πλασμένος, που έλεγε και ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός!!!

2.5 Το παράδειγμα της Νότιας Κορέας

Αυτά έπραξαν οι Ελληνικές Κυβερνήσεις τα χρόνια των μνημονίων, όταν ακόμη και η Κυβέρνηση της Νοτίου Κορέας σήμανε συναγερμό για την σωτηρία του έθνους τους, όπως αποδεικνύεται από τη δημοσιευθείσα στις εφημερίδες (29-8-2016) είδηση: **«Αρχίστε να κάνετε παιδιά! Έχουμε πρόβλημα»**. Αυτή ήταν η επείγουσα έκκληση που απηύθυνε η Κυβέρνηση της Νοτίου Κορέας προς τους πολίτες της χώρας, καθώς η υπογεννητικότητα μαστίζει το έθνος. Το πρώτο πεντάμηνο εφέτος οι γεννήσεις έπεσαν κατά 5,3% σε σχέση με πέρυσι. Η κυβέρνηση ανακοίνωσε και έκτακτα μέτρα ύψους 50 εκατ. ευρώ».

Η Νότιος Κορέα είναι μία χώρα με έκταση 100.000 τ.χ. και πληθυσμό 49.000.000 κατοίκων, δηλ. σε αναλογία η Ελλάς έπρεπε να έχει πληθυσμό 65.000.000!!

2.6 Οι ξένοι κρούουν από καιρό τον κώδωνα του κινδύνου

Άφθονα τα σχετικά δημοσιεύματα στον ξένο τύπο και μελέτες στο εξωτερικό που, προειδοποιούσαν από καιρό για την επερχόμενη δημογραφική καταστροφή, σε ώτα μη ακουόντων.

Ενδεικτικά, ορισμένα εξ αυτών :

2014 – Οι πραγματικές ωρολογιακές βόμβες της Ελλάδας⁷, του Γκέρντ Χέλερ (Gerd Höhler), δημοσιογράφου με έδρα την Αθήνα, ανταποκριτή της Γερμανικής εφημερίδας Χάντελσμπλατ (*Handelsblatt*) για την Νοτιοανατολική Ευρώπη (16-1-2014).

«Το χρέος θεωρείται σοβαρή υποθήκη για την Ελλάδα, αλλά το πιο επικίνδυνο είναι μία άλλη ωρολογιακή βόμβα. Το Έθνος σε κρίση γερνάει. Όλο και λιγότεροι εργαζόμενοι θα πρέπει να πληρώσουν όλο και περισσότερους συνταξιούχους. Η Ελλάδα γίνεται το γηροκομείο της Ευρώπης. Τα κοινωνικά συστήματα σε κίνδυνο κατάρρευσης και τα χρέη ανυπολόγιστα. Στο σύνολό του ο πληθυσμός της ΕΕ γερνάει. Ωστόσο, σε λίγες χώρες, η γήρανση γίνεται με τόσο γρήγορους ρυθμούς όσο στην Ελλάδα. Η κρίση ενίσχυσε αυτή την τάση αφού τα παιδιά είναι μια πολυτέλεια, την οποία μόνο λίγοι μπορούν να αντέξουν οικονομικά στις Ελληνικές οικογένειες».

2016 - Μελέτη - σοκ του ΟΟΣΑ: Έχετε παιδιά και φορολογείστε στην Ελλάδα; Την... πατήσατε!⁸ Κωστής Πλάντζος 15/04/2015, Πρώτο Θέμα.

2016 - ΔΝΤ: Το δημογραφικό πρόβλημα επιδεινώνει το θέμα του χρέους⁹.

Το δημοσίευμα αναφέρεται σε πρόσφατη έκθεση του ΔΝΤ και μεταξύ άλλων σημειώνει: «**Το δημογραφικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα παρεμποδίζει την ανάπτυξη και διογκώνει το θέμα του χρέους**».

2016 - Κατά 14,5% λιγότεροι οι Έλληνες μέχρι το 2050 λέει το Ινστιτούτο της Βιέννης¹⁰

Τη συρρίκνωση του πληθυσμού της Ελλάδας κατά 14,5% έως το 2050, προβλέπει το Διεθνές Ινστιτούτο Εφαρμοσμένων Αναλύσεων Συστημάτων (IIASA) της Βιέννης. Στο ίδιο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με την έρευνα -και κατά μέσο όρο- ο πληθυσμός στις χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα αυξηθεί κατά 6,6% σε σχέση με σήμερα.

2017 - 8,9 εκατ. η Ελλάδα το 2050 σύμφωνα με το Ινστιτούτο του Βερολίνου για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη¹¹

2017 - Η Ελλάδα πρέπει να αρχίσει να γεννά μωρά και πάλι σύντομα, αλλιώς θα βρεθεί αντιμέτωπη με τον οικονομικό αφανισμό¹² Independent 17.04.2017.

---

⁷ Πρωτότυπο στα γερμανικά: <http://www.handelsblatt.com/politik/international/demografie-griechenlands-wahre-zeitbombe/9334910.html> Η ανωτέρω μετάφραση στα ελληνικά δημοσιεύθηκε εδώ: <http://www.e-go.gr/news/article.asp?catid=28318&subid=2&pubid=129612052#> Ημερομηνία δημοσίευσης τόσο του πρωτοτύπου όσο και της μεταφράσεως: 16 Ιανουαρίου 2014

⁸ <http://www.protothema.gr/economy/article/467823/meleti-sok-tou-oosa-ehete-paidia-kai-forologeiste-stin-ellada-tin-patisate/>

⁹ THEMANEWS.COM (9/7/2106) <http://en.protothema.gr/imf-minimum-wages-in-greece-too-high/#.V4S-KKxi7j4.facebook>

¹⁰ Πηγή: <http://www.iefimerida.gr/news/286161/ntoy-apo-tin-eleni-loyka-exo-apo-tin-geniki-grammateia>

¹¹ Πηγή: [Γερνάει και συρρικνώνεται η Ελλάδα: Τι δείχνει μελέτη-σοκ | iefimerida.gr](http://www.iefimerida.gr/news/286161/ntoy-apo-tin-eleni-loyka-exo-apo-tin-geniki-grammateia)

2017 - άρθρο στους New York Times για το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας¹³
(16.04.2017)

2.7 Συμπέρασμα: επειγόντως γεννήσεις!

«Η δημογραφική συρρίκνωση δεν είναι αναστρέψιμη. Όταν γίνουν αισθητά τα αποτελέσματά της, θα είναι πολύ αργά για να αντιδράσουμε. Και να φανταστείτε ότι η μόνη λύση για την οικονομική ανάπτυξη, όπως αποδεικνύεται ιστορικά, είναι οι περισσότερες γεννήσεις. Το οικονομικό θαύμα της μεταπολεμικής ανάπτυξης ήταν το αποτέλεσμα του λεγόμενου baby boom στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη, την περίοδο 1945 - 1964»¹⁴.

Χρειαζόμαστε επειγόντως γεννήσεις!

3. Οι πολύτεκνες οικογένειες αναγνωρίζονται διεθνώς ως ευπαθής κοινωνική ομάδα

Διερωτώνται ορισμένοι κατά καιρούς, περί της αναγκαιότητας ύπαρξης μέτρων στήριξης της πολύτεκνης οικογένειας. Ακόμη κι αν κανείς θεωρούσε ότι δεν είναι απαραίτητα τα δημογραφικά κίνητρα προκειμένου να δημιουργούνται και να συντηρούνται οι πολύτεκνες οικογένειες, που αποτελούν τη «σπονδυλική στήλη» της δημογραφικής πυραμίδας της χώρας μας και των χωρών γενικά, ας αναλογισθούν ότι οι πολύτεκνες οικογένειες αναγνωρίζονται διεθνώς ως ευπαθής κοινωνική ομάδα.

(1) *Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.*

«Στα εθνικά τους σχέδια δράσης για την κοινωνική ένταξη, **ορισμένα κράτη μέλη επισημαίνουν το μεγάλο κίνδυνο φτώχειας ή/και αποκλεισμού που αντιμετωπίζουν ειδικές ομάδες**, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, των παιδιών που δεν τελειώνουν το σχολείο, των μονογονεϊκών οικογενειών, **των πολύτεκνων οικογενειών...**»¹⁵

(2) *Η COFACE – Families Europe: Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία των Οικογενειακών Οργανώσεων*

«Οι αριθμοί αποδεικνύουν ότι τα παιδιά είναι περισσότερο ευάλωτα στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό απ' ό,τι άλλες ομάδες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αναφέροντας ότι

---

¹² <https://www.indy100.com/article/greece-financial-crisis-low-fertility-rate-pension-problems-7687056>

¹³ <https://www.nytimes.com/2017/04/16/business/fewer-children-in-greece-may-add-to-its-financial-crisis.html>

¹⁴ Δημήτρης Μπότσης, Καθηγητής Μαιευτικής, Αρεταίειο Νοσοκομείο. Καθημερινή, 22/12/2012 (άρθρο των Νατάσσας Μπλάτσιου Θάνου Οικονομάκου).

¹⁵ Απόφαση αριθ. 1098/2008/ΕΚ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2008 σχετικά με το ευρωπαϊκό έτος για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (2010) <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32008D1098&from=EL>

ένα υψηλότερο κίνδυνο (20%) σε σχέση με το γενικό πληθυσμό (17%). Ο κίνδυνος αυξάνει σε 25% για παιδιά **πολύτεκνων** οικογενειών.»¹⁶

(3) Γνώμη της ΟΚΕ υπ. αρ. 30117:

Επιπλέον οι πλέον ευπαθείς ομάδες –οι μακροχρόνια άνεργοι, οι γυναίκες, οι διακινούμενοι εργαζόμενοι, οι μονογονεϊκές και **πολύτεκνες** οικογένειες και τα άτομα με αναπηρία– έχουν πληγεί έντονα και παρουσιάζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας σε σχέση με τον εθνικό μέσο όρο. (σελ. 7)

Όπως είναι **αναμενόμενο αυξημένο κίνδυνο φτώχειας αντιμετωπίζουν και οι πολύτεκνες οικογένειες**, γεγονός που, εκτός των άλλων, έχει και σημαντικές επιπτώσεις στο δημογραφικό πρόβλημα της χώρας. Τα στοιχεία της ΕΛ. ΣΤΑΤ. για το 2012 κατέδειξαν ότι για πρώτη φορά από το 1921 οι γεννήσεις κατῆλθαν στις 100.371 (από τις οποίες 15.420 ήταν γεννήσεις αλλοδαπών, δηλ. οι γεννήσεις από τις Ελληνίδες ἦσαν μόλις 84.851), παρουσιάζοντας μείωση κατά 5,69% σε σχέση με το 2011, και ἦταν λιγότερες από τους θανάτους, ενώ το 20% του πληθυσμού της χώρας αποτελείται από ηλικιωμένους άνω των 65 ετών (σελ. 9)

Συμπέρασμα: *Όλα τα ανωτέρω καταδεικνύουν την ορθότητα του συνταγματικού νομοθέτη, ο οποίος έχει προβλέψει στο άρθρο 21 ότι οι πολύτεκνες οικογένειες πρέπει να τυγχάνουν της ειδικής φροντίδας του Κράτους, τόσο για λόγους δημογραφικής πολιτικής, όσο και επειδή αναγνωρίζονται ως ευπαθής κοινωνική ομάδα.*

Τι σημαίνει όμως *ειδική φροντίδα*;

Σημαίνει ότι:

- Σε κάθε νομοσχέδιο, πρέπει να λαμβάνεται ειδική πρόνοια για τις πολύτεκνες οικογένειες.
- Χωρίς να παραβιάζεται κατ' ουδένα τρόπο η αρχή της ισότητας των Ελλήνων πολιτών, πρέπει να νομοθετείται η ειδική μεταχείριση των γονέων και των τέκνων των πολυτέκνων οικογενειών π.χ. εντασσόμενοι σε ειδικές κατηγορίες, ή με προνομιακή μοριοδότηση όπου αυτή εφαρμόζεται.

¹⁶ COFACE Families Europe (Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Οικογενειακών Οργανώσεων), Κείμενο πολιτικής με θέμα: Ο ρόλος των φιλικών προς την οικογένεια πολιτικών για την πρόληψη της παιδικής φτώχειας και πραγματοποίηση της παιδικής ευζωίας (The role of family-friendly policies for the prevention of child poverty and the realisation of child well-being.) <http://www.coface-eu.org/wp-content/uploads/2017/01/Policy-Briefing-ChildPoverty.pdf>

¹⁷ ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. υπ. αρ. 301 : «[Το Κοινωνικό Δίκτυο Ασφαλείας για τη Διατήρηση της Κοινωνικής Συνοχής: Προτάσεις και Μέτρα Πολιτικής](#)» Γνώμη Πρωτοβουλίας (Μάρτιος 2014)

- Αν δεν είναι αντιληπτό γιατί δεν παραβιάζεται με τον τρόπο αυτό η ίση μεταχείριση των πολιτών, απαντά ο Αριστοτέλης: «Δεν υπάρχει τίποτα πιο άνισο από την ίση μεταχείριση των άνισων». Αν και πάλι δεν είναι αντιληπτό, τότε υπάρχει δυσαναπλήρωτο έλλειμμα παιδείας και πολιτισμού, και μάλιστα Ελληνικού. Οπότε η κατανόηση του Συντάγματος είναι όντως αδύνατη.

Οποιαδήποτε αναθεώρηση του Συντάγματος θα πρέπει να διατηρήσει ακέραιο το άρθρο 21 που διαλαμβάνει και για την ειδική μέριμνα που οφείλει το Κράτος στις πολύτεκνες οικογένειες, επειδή:

- η συνεισφορά τους στη διατήρηση του πληθυσμού είναι αναντικατάστατη,
- αναγνωρίζονται διεθνώς ως ευπαθής κοινωνική ομάδα,
- είναι θέμα ισότητας κατά την Αριστοτέλεια έννοια,
- αποδίδουν σωστά τις αξίες που στήριξαν την ύπαρξη του έθνους μας διαχρονικά.

Είναι προφανές ότι σε κάθε Ελληνικό Σύνταγμα θα πρέπει όχι μόνο να διατηρηθεί η αναφορά αλλά και περαιτέρω επιβάλλεται να ενισχυθεί η προστασία του θεσμού της οικογένειας και της μητρότητας, καθώς και των υποχρεώσεων του Κράτους για άσκηση δημογραφικής πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής μέριμνας για τις πολύτεκνες οικογένειες.

4. Φορολογία εισοδήματος: λανθασμένη πολιτική με αρνητική, άμεση δημογραφική επίπτωση

Στη φορολογία εισοδήματος έχει γίνει ένα ολέθριο λάθος, με την κατάργηση της μείωσης του ποσού του φόρου, ανάλογα με τον αριθμό των προστατευομένων τέκνων.

Πρώτα απ' όλα, παραγνωρίζεται το γεγονός ότι η απόκτηση και ανατροφή των παιδιών έχει κόστος, το οποίο αποτελεί πραγματικό και ανελαστικό έξοδο για κάθε οικογένεια, και δεν μπορεί επομένως να αποτελεί φορολογητέο εισόδημα, αφού δαπανάται για συγκεκριμένο σκοπό.

Μπορεί να υπολογισθεί το κόστος ανατροφής ενός παιδιού;

The costs of raising children and the effectiveness of policies to support parenthood in European countries: a Literature Review

A report to the European Commission by Marie-Thérèse Letablier, Angela Luci, Antoine Math, Olivier Thévenon

This report was prepared for and presented for the use of the European Commission, Directorate-General for Employment, Social Affairs and Equal Opportunities, Unit for Social and Demographic Analysis. It does not necessarily reflect the Commission's official position.

European Commission
Directorate-General "Employment, Social Affairs and Equal Opportunities"
Unit E1 - Social and Demographic Analysis

Σε σχετική μελέτη που είχε πραγματοποιηθεί το 2008 για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με τίτλο «Το κόστος της ανατροφής παιδιών και η αποτελεσματικότητα των πολιτικών για τους γονείς στα Ευρωπαϊκά κράτη», εξέχουσα ομάδα επιστημόνων του Εθνικού Κέντρου Ερευνών της Γαλλίας με επικεφαλής την γνωστή ερευνήτρια σε θέματα οικογενειών Μαρία – Τερέζα Λεταμπλιέ, είχε υπολογισθεί (σελ. 21) ότι:

- Το κόστος παιδιών αντιπροσωπεύει το 20%–30% του προϋπολογισμού ενός άτεκνου ζευγαριού

Στη μελέτη αυτή, το 'κόστος παιδιών' αφορούσε μόνο το καταναλωτικό κόστος αγοράς, ενώ δεν ελάμβανε υπόψη άλλα στοιχεία κόστους όπως ο χρόνος γονικής απασχόλησης που δεν επενδύεται εργασιακά, οι εργασίες στο σπίτι, κ.λπ.

Όπως έχει επισημάνει και η ΟΚΕ στην υπ. αριθμ. 301 Γνώμη της¹⁸:

Η κατάργηση του αφορολογήτου ορίου για κάθε παιδί αποτελεί καίριο πλήγμα κατά της κοινωνικής προστασίας, κατά του θεσμού της οικογένειας και ωθεί στον κοινωνικό αποκλεισμό τις πολύτεκνες οικογένειες. Η άμεση επαναφορά του αφορολογήτου ορίου για κάθε παιδί αποτελεί βασικό εργαλείο κοινωνικής προστασίας και μείωσης του κινδύνου κοινωνικού αποκλεισμού. (σελ. 21)

Είναι προφανές ότι η ανυπαρξία αφορολόγητου ποσού για την ανατροφή των ανήλικων παιδιών ή των σπουδαζόντων, αποτελεί σημαντικό δημογραφικό αντικίνητρο και δίνει λάθος μήνυμα στην κοινωνία, προσανατολίζοντας την κοινωνική γνώμη προς την κατεύθυνση ότι τα παιδιά είναι μια απλή καταναλωτική δαπάνη (και επομένως δεν χρειάζεται να φορο-απαλλάσσεται) και όχι επένδυση στο μέλλον της χώρας. Πρόκειται για ένα τεράστιο πολιτικό και δημογραφικό λάθος, τη σημασία του οποίου δεν φαίνεται να έχουν αντιληφθεί ακόμη όσοι το διέπραξαν, αλλά και όσοι το συνεχίζουν.

Ακόμη κι αν δεχθεί κανείς την ακραία άποψη ότι η φορολογία εισοδήματος δεν αποτελεί εργαλείο άσκησης δημογραφικής πολιτικής, κάτι το οποίο δεν είναι παραδεκτό

¹⁸ ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. υπ. αρ. 301 «[Το Κοινωνικό Δίκτυο Ασφαλείας για τη Διατήρηση της Κοινωνικής Συνοχής: Προτάσεις και Μέτρα Πολιτικής](#)» Γνώμη Πρωτοβουλίας (Μάρτιος 2014)

στα περισσότερα κράτη της Ε.Ε., τότε, θα έπρεπε στο πλαίσιο αναπτυξιακών και επενδυτικών νόμων να προβλεφθεί κάτι τέτοιο, με την προϋπόθεση βέβαια ότι ο νομοθέτης βλέπει όντως την απόκτηση παιδιών ως εθνική επένδυση και όχι ως περιττή πολυτέλεια. Θέμα αξιών δηλαδή, κοινής λογικής και στοιχειώδους πολιτικής βούλησης για αυτοσυντήρηση.

Προσέτι το Σύνταγμα προβλέπει να λαμβάνεται υπόψη η φοροδοτική ικανότητα. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί να καταβάλλει για το ίδιο εισόδημα το ίδιο ποσό φόρου ο άγαμος, ο έγγαμος και αυτός που έχει ένα ή δύο ή τρία ή τέσσερα ή δέκα τέκνα. Δεν πρέπει να συγχέεται η φορολογική πολιτική με την κοινωνική πολιτική και πολύ περισσότερο με τη δημογραφική πολιτική.

Πέραν αυτών, λόγοι κοινωνικής δικαιοσύνης επιβάλλουν την επαναθεσμοθέτηση του αφορολογήτου ορίου για κάθε παιδί, ακόμη κι αν το ποσό αυτό θα είναι αρχικά πολύ μικρό λόγω των δημοσιονομικών περιορισμών. Επειδή η οικονομία είναι κυρίως αρχές και λιγότερο αριθμοί, το ποσό αυτό πρέπει να υπάρχει για να σηματοδοτεί τις κοινωνικές προτεραιότητες και να αναπροσαρμόζεται ετησίως με επενδυτική λογική και όχι νοσοτροπία δαπάνης. Τέλος, αν δεν υπάρχει αυτό το ποσό για κάθε παιδί, τότε πώς εφαρμόζεται η Συνταγματική επιταγή για την ισονομία των πολιτών και την ίση συμμετοχή τους στα φορολογικά βάρη;

Η επίκληση των οικογενειακών επιδομάτων ως δήθεν αντιστάθμισμα στην κατάργηση του αφορολογήτου ορίου για κάθε παιδί είναι εντελώς λανθασμένη διότι:

(α) οικογενειακό επίδομα δικαιούνται ορισμένες μόνο οικογένειες (ως γνωστό με το 4ο μνημόνιο καταργείται από του χρόνου από όλους τους συνταξιούχους με προστατευόμενα τέκνα) και όχι το σύνολο των οικογενειών με προστατευόμενα τέκνα, και

(β) τα οικογενειακά επιδόματα είναι προνοιακού χαρακτήρα και στοχεύουν στην άσκηση πολιτικής για την αποφυγή της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Ουδμία σχέση έχουν με δημογραφικά κίνητρα.

Η καταφανώς λανθασμένη προσέγγιση της φορολογίας εισοδήματος έχει συμβάλλει και αυτή στην κατάρρευση των δημογραφικών δεικτών.

Σε ό,τι αφορά άλλες μορφές άμεσης φορολογίας όπως ο ΕΝΦΙΑ, η ΟΚΕ έχει προτείνει ήδη από το 2014 τα εξής: «Σε επίπεδο φορολογίας, και σε συνάρτηση με τους πρόσφατα ψηφισθέντες νόμους για τη φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας, προτείνεται η κατάργηση του αποδιδόμενου φόρου ακίνητης περιουσίας για Α' κατοικία και ειδικότερα για πολυμελείς και **πολύτεκνες** οικογένειες προτείνεται για την Α' κατοικία τους η απαλλαγή εξ ολοκλήρου από τον ΕΝΦΙΑ, λαμβανομένου υπόψη των στεγαστικών αναγκών της κάθε οικογένειας.»¹⁹(σελ. 27)

Όσο μεγαλύτερο είναι το μέγεθος της οικογένειας, τόσο μεγαλύτερη είναι και η συνεισφορά της στους έμμεσους φόρους, όπως ο ΦΠΑ, μέσω των ανελαστικών
---

¹⁹ Γνώμη της Ο.Κ.Ε. υπ. αρ. 301 «[Το Κοινωνικό Δίκτυο Ασφαλείας για τη Διατήρηση της Κοινωνικής Συνοχής: Προτάσεις και Μέτρα Πολιτικής](#)» Γνώμη Πρωτοβουλίας (Μάρτιος 2014)

καταναλωτικών της δαπανών αλλά και στους άμεσους φόρους όπως ο ΕΝΦΙΑ (εξ αντικειμενικής ανάγκης στέγασης των πολλών παιδιών της οικογένειας).

Ακόμη και σε ανταποδοτική βάση, το αφορολόγητο όριο για την πολύτεκνη οικογένεια ειδικά, αλλά και κάθε παιδί γενικότερα, πρέπει να επανέλθει στην Ελληνική νομοθεσία, για λόγους οικονομικής και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Να επισημάνουμε επίσης, ότι τα μισά περίπου κράτη της Ε.Ε. έχουν μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ για τα βρεφικά προϊόντα, όπως παιδικές πάνες, γάλατα κ.λπ. Ενώ η επίσημη θέση της Ευρ. Επιτροπής είναι ότι οι μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ δεν επιτρέπεται να εφαρμόζονται σε βρεφικά προϊόντα, εν τούτοις, στις παιδικές πάνες ο ΦΠΑ είναι:

- 0% Ιρλανδία, Ην. Βασίλειο, Λουξεμβούργο, Μάλτα
- 5% Πορτογαλία, Εσθονία, Τσεχία κ.ά.

Για το τι συμβαίνει σε άλλα κράτη της Ε.Ε. με τη φορολογία εγγάμων και αγάμων καθώς και τη φορολογία αναλόγως των παιδιών, βλ επόμενο κεφάλαιο.

Συμπερασματικά, θα πρέπει άμεσα να ακολουθηθούν οι υποδείξεις της ΟΚΕ όπως εκφράστηκαν:

α) Στη Γνώμη υπ. αριθμ. 30820, που θέτει σε δύο άξονες τις βασικές προτεραιότητες που πρέπει να έχει μια σοβαρή φορολογική μεταρρύθμιση προκειμένου να υπάρξουν θετικές επιπτώσεις στο δημογραφικό πρόβλημα, αλλά και να τηρηθεί η ισονομία ανάμεσα στους πολίτες:

iv) Άμεση επαναφορά του αφορολόγητου ορίου για κάθε προστατευόμενο παιδί στο φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη τη Συνταγματική επιταγή περί ειδικής μέριμνας του Κράτους για τις πολύτεκνες οικογένειες (άρθρο 21).

ix) Μείωση του ΦΠΑ σε όλα τα βασικά είδη βρεφικής και παιδικής φροντίδας, όπως το γάλα, οι πάνες, τα σχολικά είδη κ.ά. με επιτήρηση της αγοράς, ώστε η μείωση να περάσει πραγματικά ως όφελος στις οικογένειες.

β) Στη Γνώμη υπ. αριθμ. 30121 που προτείνει:

iv) Άμεση επαναφορά του αφορολόγητου ορίου για κάθε προστατευόμενο παιδί στο φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη τη Συνταγματική επιταγή περί ειδικής μέριμνας του Κράτους για τις πολύτεκνες οικογένειες (άρθρο 21), (Σελ. 24)

viii) Θέσπιση ειδικών δημογραφικών μέτρων και κινήτρων για την ενθάρρυνση νέων γεννήσεων στη χώρα μας και αύξηση του αριθμού των πολύτεκνων οικογενειών, με σκοπό την έγκαιρη αποτροπή μιας δημογραφικής κατάρρευσης, (σελ. 24)

²⁰ Γνώμη της Ο.Κ.Ε. υπ. αριθμ. 308 «[Η Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη: Προτεραιότητες και προκλήσεις αποτελεσματικής εφαρμογής](#)» Γνώμη Πρωτοβουλίας (Ιούνιος 2015)

²¹ Γνώμη της Ο.Κ.Ε. υπ. αρ. 301 «[Το Κοινωνικό Δίκτυο Ασφαλείας για τη Διατήρηση της Κοινωνικής Συνοχής: Προτάσεις και Μέτρα Πολιτικής](#)» Γνώμη Πρωτοβουλίας (Μάρτιος 2014)

5. Στην Ελλάδα, ο πολύτεκνος φορολογείται χειρότερα από τον άγαμο

Η φορολογική διάκριση μεταξύ εγγάμων και αγάμων είναι πολύ σημαντική στα περισσότερα από τα κράτη – μέλη της Ε.Ε. όπου, σαφώς λαμβάνεται υπόψη στο αφορολόγητο, το πλήθος των προστατευόμενων παιδιών της οικογένειας. Μερικά μόνο παραδείγματα²²:

- Στη Γερμανία, το αφορολόγητο αυξάνεται περαιτέρω για κάθε παιδί.
- Στο Βέλγιο, στο αφορολόγητο προστίθενται επιπλέον έκπτωση φόρου έως 400 ευρώ για κάθε παιδί
- Στη Γαλλία, το αφορολόγητο προσαυξάνεται για κάθε παιδί της οικογένειας.
- Στην Ουγγαρία, ο φόρος που πληρώνουν οι εργαζόμενοι μειώνεται κατά 2.568 ευρώ για οικογένεια με ένα παιδί έως 8.474 ευρώ για οικογένεια με τρία παιδιά και άνω. Επίσης, το Ουγγρικό κράτος κάνει «σκόντο» 1.290 ευρώ στους νιόπαντρους. Η έκπτωση φόρου ισχύει άπαξ για έως δύο χρόνια.
- Στη Νορβηγία, το αφορολόγητο βρίσκεται στα 5.814 ευρώ για τους άγαμους και αυξάνεται στα 8,610 για τους έγγαμους.
- Στη Βουλγαρία, έκπτωση φόρου έχουν μόνο οι οικογένειες. Ανέρχεται σε 102 ευρώ για κάθε παιδί, με μέγιστο τα 306 ευρώ.
- Στη Σλοβενία, η έκπτωση φόρου των 3.302 ευρώ αυξάνεται για τους χαμηλόμισθους, όσους έχουν παιδιά ή άλλα εξαρτώμενα μέλη.
- Στην Ιρλανδία δεν υπάρχει αφορολόγητο - η φορολογία για ετήσια εισοδήματα έως 33.800 ευρώ (για τον άγαμο) και 42.800 ευρώ (για τα ζευγάρια) επιβάλλεται με το χαμηλότερο συντελεστή 20%.

Στην Ελλάδα, φορολογούν τους πολυτέκνους που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας και τους επιβάλλουν και φόρο πολυτελούς διαβίωσης!

Η ΕΛΣΤΑΤ με Δελτίο Τύπου που εξέδωσε στις 23-6-2016 ανακοίνωσε ότι τα όρια της φτώχειας είναι για τον άγαμο στα 4.512€. Αυτό το όριο προσαυξάνεται για τον έγγαμο χωρίς τέκνα κατά 50% (2.256€) για τη σύζυγο και για κάθε προστατευόμενο τέκνο άνω των 14 ετών και κατά 30% (1.353€) για κάθε προστατευόμενο τέκνο ηλικίας μέχρι 14 ετών.

Έτσι το όριο της φτώχειας διαμορφώνεται:

- Του άγαμου είναι 4.512€,
- Του εγγάμου με σύζυγο χωρίς τέκνα 6.768 € (4.512 + 2.256),
- Του εγγάμου με ένα τέκνο κάτω των 14 ετών 8.121€ (6.768 + 1.353) και 9.024€ με ένα άνω των 14 ετών (6.768 + 2.256),
- Του εγγάμου με δύο τέκνα αντίστοιχα 9.474€ και 11.280€,
- Του εγγάμου με τρία τέκνα αντίστοιχα 10.827€ και 13.536€,
- Του πολυτέκνου με 4 τέκνα αντίστοιχα 12.180€ και 15.792€.

²² Η φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση – Πηγή: <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/28181>

- Για όσους δε έχουν από 5 τέκνα και άνω προσαυξάνεται κατά τα παραπάνω ποσά για κάθε τέκνο (1.353€ ή 2.256€ αναλόγως εάν είναι κάτω των 14 ετών ή άνω).

Αυτά θα έπρεπε να είναι τουλάχιστον τα αφορολόγητα ποσά σύμφωνα με τα όρια της φτώχειας της ΕΛΣΤΑΤ το 2016, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το άρθρο 21 του Συντάγματος, που επιτάσσει την προστασία της οικογένειας και του γάμου, αλλά και την ειδική φροντίδα για τις πολύτεκνες οικογένειες. Περί αυτών, όμως, ουδεμία απολύτως συζήτηση γίνεται και ουδείς αναφέρεται στα όρια της φτώχειας.

Με την καθιέρωση ως αφορολόγητου ποσού 5.682€, ο άγαμος θα έχει ως αφορολόγητο το όριο της φτώχειας (4.512€) αυξημένο κατά 26% (1170€).

Ο πολύτεκνος με τα 4 προστατευόμενα τέκνα κάτω των 14 ετών και όριο φτώχειας 12.180€, έχοντας την ίδια αντιμετώπιση (όχι την ειδική φροντίδα που επιβάλλει το Σύνταγμα) με τον άγαμο θα έπρεπε να έχει αφορολόγητο 15.225€. Όμως με το προτεινόμενο αφορολόγητο ο πολύτεκνος αυτός έχοντας και αυτός ως εισόδημα το όριο της φτώχειας θα κληθεί να πληρώσει φόρο 2.033€ (όριο φτώχειας 15.850 - 5.682 = 10.168 * 20% = 2.033 €!!! + φόρο Αλληλεγγύης).

Ο δε πολύτεκνος με τα 4 προστατευόμενα τέκνα άνω των 14 ετών θα κληθεί να πληρώσει φόρο 2.970 ευρώ (όριο φτώχειας 20.530 - 5.682 = 14.848 * 20% = 2.970 €!!! + φόρο Αλληλεγγύης).

Αυτή δυστυχώς ήταν η λεγόμενη σκληρή διαπραγμάτευση για το αφορολόγητο από την Κυβέρνηση και αυτή ήταν και των προκατόχων της, αφού καθιερώθηκε για το ίδιο εισόδημα να πληρώνει τον ίδιο ακριβώς φόρο ο πολύτεκνος με όσα προστατευόμενα τέκνα και εάν έχει με τον άγαμο!!!. Αλήθεια ποια άλλη χώρα ξεκινάει τους φορολογικούς συντελεστές της από το 22%; Γιατί παρασιωπείται το ΜΗΔΕΝ αφορολόγητο της Ουγγαρίας; Όμως ο φόρος που πληρώνουν οι εκεί εργαζόμενοι μειώνεται κατά 2.568€ για οικογένεια με ένα παιδί, έως 8.474€ για οικογένεια με τρία παιδιά.

Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα στην οποία ο έγγαμος με παιδιά, πληρώνει μεγαλύτερο φόρο. Στις χώρες του ΟΟΣΑ, οι φορολογικοί συντελεστές μειώνονται για τα παντρεμένα ζευγάρια με παιδιά.

Επί πλέον ο πολύτεκνος θα πληρώσει και φόρο πολυτελούς διαβίωσης, αφού για να μεταφέρει την οικογένειά του έχει αγοράσει τουλάχιστον ένα 7θέσιο Ι.Χ.Ε. αυτοκίνητο, που είναι άνω των 1928κ.ε. Οι πολύτεκνοι, που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας θεωρούνται ότι διάγουν πολυτελώς!!

Ο αγώνας για το αφορολόγητο αφορά μόνον τους αγάμους και όχι τους οικογενειάρχες και μάλιστα τους πολυτέκνους. Η ευάλωτη κατηγορία είναι μόνον οι άγαμοι και όχι οι οικογένειες με τέκνα και ιδίως οι πολύτεκνες οικογένειες!!! Έτσι προστατεύει η Κυβέρνηση όλους όσους ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας!!

6. Καλές πρακτικές οικογενειακής πολιτικής στην Ευρώπη

6.1 Φορολογία εισοδήματος υπέρ των παιδιών: Γαλλία, Ουγγαρία

Και ενώ στην Ελλάδα η φορολογία «τιμωρεί» όσους έχουν παιδιά, σε αρκετά κράτη της Ευρώπης, η φορολογία μειώνεται όσο περισσότερα είναι τα παιδιά της οικογένειας.

Ένα πολύ καλό παράδειγμα είναι η **Γαλλία**, η μία από τις δύο «ατμομηχανές» της Ευρώπης, έχει δύο σημαντικές προβλέψεις στο φορολογικό της νόμο²³. Ένα σχήμα για τα παντρεμένα ζευγάρια (quotient conjugal) και ένα για οικογένειες (quotient familial). Εκτός του οικονομικού κινήτρου, ο φορολογικός νόμος δείχνει ξεκάθαρα την ηθική του υποστήριξη στους εγγάμους και μάλιστα τους έχοντες παιδιά.

Ο φορολογικός νόμος είναι πολύ κοντά στην ιδανική φορολογική ισότητα, την οποία υποστηρίζει και η ΑΣΠΕ, όπου οι ενήλικοι και τα παιδιά λογίζονται ως πολίτες και επομένως υπάρχει κατά κεφαλήν επιμερισμός των βαρών. Συγκεκριμένα, το συνολικό ετήσιο εισόδημα της οικογένειας, διαιρείται με το λεγόμενο φορολογικό οικογενειακό πηλίκο, το οποίο ευνοεί οικογένειες με πολλά παιδιά, καθώς το αποτέλεσμα της διαιρέσεως είναι αυτό που τελικά φορολογείται με βάση τις φορολογικές κλίμακες. Όμως, το «οικογενειακό πηλίκο» ευνοεί τις πολύτεκνες οικογένειες, διότι υπολογίζεται για μια εξαμελή οικογένεια ως εξής: 1 (για τον πατέρα) + 1 (για τη μητέρα) + 0,5 (1 παιδί) + 0,5 (2^{οο} παιδί) + 1 (3^ο παιδί) + 1 (4^ο παιδί) = 5. Και κάθε επόμενο παιδί έχει συντελεστή ένα (1) στη διαμόρφωση του οικογενειακού πηλίκου. Επομένως, μια οικογένεια με 4 παιδιά και συνολικό ετήσιο εισόδημα 50.000 ευρώ, θα έχει φορολογητέο εισόδημα 10.000 ευρώ (50.000 / 5), το οποίο εντάσσεται στις φορολογικές κλίμακες που έχουν συντελεστές 0, 5,5%, 14%, 30% και 40%.

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε και στην ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια Βικιπέδεια (Wikipedia) στο λήμμα «Φορολογία στη Γαλλία».

Τυχαίο είναι που η Γαλλία έχει το υψηλότερο δείκτη αναπαραγωγής στην Ευρώπη;

Στην **Ουγγαρία**, οι φορολογικές απαλλαγές που δίδονται καλύπτουν σχεδόν ολοσχερώς το κόστος απόκτησης και ανατροφής των παιδιών. Αν μάλιστα υπάρχει αναξιοποίητο ποσό φοροαπαλλαγών (επειδή το εισόδημα της οικογένειας είναι χαμηλό), το υπόλοιπο επιστρέφεται ως μείωση εισφορών στο τομέα της ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως.

6.2 Συνταξιοδοτικό σύστημα – Ισπανία, Ουγγαρία, Τσεχία

Σε αρκετά κράτη της Ευρώπης, λόγω και του δημογραφικού προβλήματος, έχει ανοίξει η συζήτηση για την αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος. Καθώς η βιωσιμότητα κάθε ασφαλιστικού συστήματος βασίζεται αφενός μεν στις εισφορές διαφόρων μερών, δηλαδή στην επένδυση χρημάτων του παρόντος για μελλοντική ανταπόδοση, αφετέρου δε στην

²³ Marie-Thérèse Letablier (CNRS/Centre d'Etudes de l'Emploi, Paris), Fertility and Family Policies in France. Journal of Population and Social Security (Population), Supplement to Volume 1. Σελ. 245 – 261.

ύπαρξη ανθρώπων που θα εργάζονται ώστε να τροφοδοτείται το σύστημα, έχει αρχίσει η εξής συζήτηση : ο τρόπος υπολογισμού των συντάξεων επιβραβεύει το α' σκέλος (δηλαδή ανταποδίδει σε κάποιο βαθμό τις εισφορές), αλλά αγνοεί παντελώς όμως το β' σκέλος που η επένδυση στον ανθρώπινο δυναμικό – δηλαδή δεν επιβραβεύει τις γεννήσεις.

Το Υπουργείο Εργασίας στις 19 Απριλίου 2001 είχε δώσει στη δημοσιότητα μία «ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ - ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ », στην οποία ανεγράφοντο και τα ακόλουθα: «Ο κυριότερος παράγοντας που επηρεάζει την προοπτική του ασφαλιστικού συστήματος είναι η γήρανση του πληθυσμού και η συνεχώς φθίνουσα αναλογία πληθυσμού σε παραγωγικές ηλικίες προς πληθυσμό πάνω από 65 χρονών. Ο αριθμός των ατόμων στις ηλικίες συνταξιοδότησης θα αυξηθεί μέχρι το 2040 περίπου 50% συγκριτικά με το 2000. Την ίδια περίοδο ο αριθμός των ατόμων που θα είναι στις ηλικίες εργασίας προβλέπεται να μειωθεί περίπου κατά 13%. Αποτέλεσμα αυτού θα είναι η δραματική μείωση της αναλογίας εργαζομένων προς συνταξιούχους από 2,1 που είναι σήμερα κάτω από 1,2 μετά το 2040. Αυτή η δημογραφική μεταβολή είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για τις μελλοντικές προοπτικές του ασφαλιστικού μας συστήματος. Σε μία τέτοια εξέλιξη για τη χρηματοδότηση του συστήματος θα απαιτηθούν αύξηση των εισφορών κατά 75% περίπου (ισόποσα και της κρατικής χρηματοδότησης) ή θα πρέπει το συνολικό κόστος των συντάξεων να μειωθεί κατά αντίστοιχο ποσοστό.. ».

Ήδη στην Ισπανία οι μητέρες λαμβάνουν μεγαλύτερη σύνταξη με βάση το αριθμό των παιδιών τους. Η Ισπανική Ομοσπονδία των Πολυτεχνικών Οργανώσεων έχει αρχίσει να ζητά από την Κυβέρνησή τους να εφαρμόσουν το ίδιο και στον πατέρα.

Οι μητέρες που παραμένουν στο σπίτι μεγαλώνοντας παιδιά, παράγουν έργο που δεν καταγράφεται ως οικονομικό αποτέλεσμα, ενώ το κόστος για την κοινωνία θα ήταν τεράστιο αν έπρεπε το κράτος να αναλάβει την ανατροφή των παιδιών, αν δεν έμεναν στο σπίτι κάποιες μητέρες. Για το σκοπό αυτό, στην **Ουγγαρία** άρχισαν ήδη να τον θεωρούν ως συντάξιμο χρόνο και χορηγεί αριθμό συνταξιοδοτικών ενσήμων στις μητέρες αυτές που ηρωικά μεγαλώνουν τα παιδιά τους στο σπίτι.

Στην **Τσεχία**, η Κρατική Επιτροπή Αναμορφώσεως του Ασφαλιστικού Συστήματος πρότεινε επίσημα νομοσχέδιο όπου οι συντάξεις θα έχουν ένα βασικό, ελάχιστο σκέλος και στο 2^ο σκέλος, το ανταποδοτικό, θα έχει σημαντικό μέρος το ποσοστό που θα προέρχεται από το πλήθος των παιδιών που απέκτησε ένας πατέρας ή μια μητέρα.

7. Μετανάστευση και δημογραφικό πρόβλημα

Το μεταναστευτικό πρόβλημα έχει δύο διαστάσεις: (Α) την εθνική και (Β) τη δημογραφική.

Α. Σε ό,τι αφορά την εθνική διάσταση, τα πράγματα είναι ξεκάθαρα και περιγράφονται εύγλωττα στο κάτωθι απόσπασμα από την εφημερίδα το ΠΑΡΟΝ της Κυριακής, της 12/07/2009:

«Ο καθηγητής κ. Θεοδ. Κατσανέβας σε άρθρο πριν 6 σχεδόν χρόνια επεσήμανε τα εξής: « Η Ελλάδα κινδυνεύει να αποσταθεροποιηθεί από την έλευση λαθρομεταναστών από την Τουρκία, δήλωσε ο Ζάκ Μπαρό, ο Ευρωπαίος Επίτροπος για την Ασφάλεια στην Ευρώπη, ύστερα από επίσκεψή του στη χώρα μας.... **Με απλό και αποτελεσματικό τρόπο υλοποιείται το δόγμα Οζάλ, ότι « δεν χρειάζεται να κάνουμε πόλεμο με τους Έλληνες, αφού αρκεί να τους στείλουμε μερικά εκατομμύρια από εδώ μεριά και να τελειώνουμε με αυτούς».**

Είναι χαρακτηριστικό ότι το ομόφωνο Πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων (Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ, ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ δηλ. ΣΥΡΙΖΑ, ΚΚΕ) το Φεβρουάριο του 1993 (πριν από 24 !!! χρόνια)²⁴ επεσήμεινε τα εξής:

«..Στη χώρα μας, στην οποία σήμερα η γεννητικότητα είναι από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη, το δημογραφικό πρόβλημα παίρνει τεράστιες εθνικές διαστάσεις, που μπορεί να απειλήσουν την εθνική μας ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα. .εθνικούς κινδύνους.. θα αντιμετωπίσει πολύ έντονα στο αμέσως προσεχές μέλλον η χώρα μας, αν δεν αλλάξουν οι δημογραφικοί δείκτες..». Πέραν των όσων ανέφερε για την « αθρόα είσοδο λαθρομεταναστών - αλλοδαπών κυρίως μουσουλμάνων από Αφρικανοασιατικές χώρες .. ».

Ούτε βέβαια ενδιαφέρεται κανείς για την πληθυσμιακή αλλοίωση που συντελείται στην πατρίδα μας, αφού η σημερινή Κυβέρνηση έχει αφήσει ουσιαστικώς τα σύνορα ελεύθερα για τους λαθρομετανάστες, όπως οι ίδιοι τους ονόμαζαν και όπως αναφέρονται στο ομόφωνο Πόρισμα της Βουλής του 1993 και η Ελλάς έχει πλέον καταντήσει «ξέφραγο αμπέλι»!!!

B. Σε ό,τι αφορά τη δημογραφική διάσταση, το μεταναστευτικό δεν είναι και δεν μπορεί να αποτελεί λύση για το δημογραφικό πρόβλημα, όπως αναφέρουν οι ειδικοί:

- ✓ Η Charlotte Höhn, Διευθνής στο Ομοσπονδιακό Ερευνητικό Ινστιτούτο για τον πληθυσμό, Γερμανία, σε συνέντευξή της στο περιοδικό RTDinfo της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην ερώτηση: «Η μετανάστευση μπορεί να λύσει το δημογραφικό έλλειμμα: Συμφωνείτε;» απαντά:

*«Όχι. Εάν μπορούσε, θα ήταν σε τέτοια κλίματα που υπερέβαινε κατά πολύ τις δυνατότητες ενσωματώσεως στις κοινωνίες. Εάν δημογραφικό έλλειμμα εννοούμε το χαμηλό ρυθμό γονιμότητας, **οι μετανάστες δεν θα αντικαταστήσουν ποτέ τα μωρά.** Προσωπικά, δυσκολεύομαι να αντιληφθώ τη μετανάστευση ως δημογραφικό εργαλείο».*

24 <http://www.tideon.org/index.php/2012-02-03-08-47-53/2012-02-16-21-03-08/3432-2012-07-04-18-12-01-642>

Replacement Migration

- ✓ Μελέτη του ΟΗΕ, Διεύθυνση Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων, Τμήμα Πληθυσμιακών Ερευνών με τίτλο “Η μετανάστευση ως αναπλήρωση των γεννεών» (Replacement Migration), έχει επισημάνει:
  - 9. Τα επίπεδα μετανάστευσης που απαιτούνται για να αντισταθμίσουν ένα γηράσκοντα πληθυσμό είναι εξαιρετικά υψηλά και σε κάθε περίπτωση απαιτούν τεράστια περισσότερη μετανάστευση απ’ ό,τι έχει λάβει χώρα στο παρελθόν.
  - 10. Η συντήρηση στα ίδια επίπεδα με αναπλήρωση μέσω μετανάστευσης μόνο φαίνεται ανέφικτη, επειδή θα απαιτούσε υπερβολικά μεγάλους αριθμούς μεταναστών.

Τέλος αξίζει να επισημανθεί ότι η μετανάστευση ως λύση του δημογραφικού προβλήματος δεν έχει οικονομική λογική. Οι μετανάστες από άλλα κράτη, προκειμένου να ενταχθούν στους οικονομικά ενεργούς πολίτες της χώρας, απαιτούνται τεράστιες οικονομικές επενδύσεις, τόσο για την εκμάθηση της γλώσσας όσο και για τις λοιπές υποδομές ένταξης, ώστε να μην περιέλθουν σε φτώχεια, κοινωνικό αποκλεισμό, περιθωριοποίηση και, τέλος, εγκληματικότητα. Δεν έχουμε υπόψη κάποια οικονομική μελέτη που να αποδεικνύει ότι το κόστος της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών που είναι απαραίτητοι για την αναπλήρωση των γεννήσεων των γηγενών είναι μικρότερο από το κόστος μιας δημογραφικής πολιτικής που θα αποφέρει τις ανάλογες γεννήσεις. Θεωρούμε ότι το κόστος άσκησης δημογραφικής πολιτικής είναι σαφώς μικρότερο.

Κατ’ ακολουθία των παραπάνω προκύπτει αναντίρρητα το ερώτημα:

- Γιατί δεν αναθέτει η Βουλή των Ελλήνων σε εξειδικευμένους ερευνητές τη σχετική μελέτη για να δούμε αν έχει οικονομική αξία ή όχι η επιλογή της μετανάστευσης έναντι της ξεκάθαρης δημογραφικής πολιτικής που θα φέρει γεννήσεις;

Επομένως, η μετανάστευση είναι ένα άσχετο με το δημογραφικό πρόβλημα φαινόμενο και θα υπάρχει για λόγους που δεν έχουν σχέση με την έλλειψη γεννήσεων.

Όμως, η επίλυση του δημογραφικού προβλήματος, για λόγους:

- Εθνικούς
- Επιστημονικά δημογραφικούς

- Οικονομικούς

δεν μπορεί να σχετίζεται με τη μετανάστευση, όπως αποδείξαμε ανωτέρω.

8. Η Μαύρη Βίβλος κατάργησης ΟΛΩΝ των μέτρων δημογραφικής πολιτικής

Οι Κυβερνήσεις των χρόνων των μνημονίων, παραβιάζοντας κατάφωρα και κατ' εξακολούθηση ρητές επιταγές του Συντάγματος, με βάση τις οποίες:

- «Οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις δυνάμεις τους» (άρθρο 4 παρ. 5),
- «Οι πολύτεκνες οικογένειες έχουν δικαίωμα ειδικής φροντίδας από το κράτος» (άρθρο 21 παρ. 2),
- «Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή δημογραφικής πολιτικής καθώς και η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων αποτελεί υποχρέωση του κράτους» (άρθρο 21 παρ. 5),

κατάργησαν σειρά μέτρων, που είχαν θεσπισθεί κατά καιρούς, ως δημογραφικά κίνητρα και εφάρμοσαν μία άκρως αντιδημογραφική, αντιπολυτεχνική και αντιοικογενειακή πολιτική, που οδηγεί σε μαρασμό και διάλυση την Ελληνική οικογένεια.

Επιγραμματικά, καταργήθηκαν μέσα σε επτά (7) χρόνια, από το 2010 ως το 2017 όλα τα παρακάτω μέτρα δημογραφικής πολιτικής:

1. ΤΟ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ.
2. ΤΟ ΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
3. ΚΑΘΙΕΡΩΣΑΝ ΣΤΗΝ ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΝΑ ΠΛΗΡΩΝΕΙ ΤΟ ΙΔΙΟ ΠΟΣΟ Ο ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΣ ΜΕ ΟΣΑ ΤΕΚΝΑ ΚΑΙ ΝΑ ΕΧΕΙ ΜΕ ΤΟΝ ΑΓΑΜΟ! ΤΟ ΙΔΙΟ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ.
4. ΤΟ ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ
5. ΤΑ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΟΒΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ
6. ΕΠΕΒΑΛΑΝ ΦΟΡΟ ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΥΣ, ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΞ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΑΝΩ ΤΩΝ 1928 κ.ε.
7. ΕΦΑΡΜΟΣΑΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ – Ο ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΟΠΩΣ Ο ΑΓΑΜΟΣ
8. ΕΠΕΒΑΛΑΝ ΤΕΛΟΥΣ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΣΤΑ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ
9. ΤΙΣ ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ)
10. ΔΙΕΚΟΨΑΝ ΤΗ ΔΩΡΕΑΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ
11. ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ 10% ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΗΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
12. ΜΕΙΩΣΑΝ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΟΥ ΑΣΕΠ ΑΠΟ 20% ΣΤΟ 15%!!
13. ΥΠΟΧΡΕΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟ ΝΑ ΠΛΗΡΩΝΕΙ ΕΝΙΑΙΟ ΦΟΡΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΟΠΩΣ ΚΑΙ Ο ΑΓΑΜΟΣ
14. ΜΕΙΩΣΑΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΙΣ ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ
15. ΤΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ
16. ΜΕΙΩΣΑΝ ΤΙΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ
17. ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΞΗ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ Ν. 2190/1994

Αναλυτικά, αναφέρονται παρακάτω ενδεικτικά και κατά χρονολογική σειρά ορισμένα από τα καταργηθέντα μέτρα:

1) ΚΑΤΑΡΓΗΣΑΝ ΤΟ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΓΟΝΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ.

Με το άρθρο 25 του ν. 3842/2010 καθιέρωσαν φορολογική απαλλαγή για γονική παροχή κατοικίας των γονέων προς τα τέκνα τους έως 200.000 ευρώ και συγχρόνως κατάργησαν κάθε αφορολόγητο για τις χρηματικές γονικές παροχές των γονέων προς τα τέκνα τους, καθιερώνοντας φόρο 10% γι' αυτές.

2) ΚΑΤΑΡΓΗΣΑΝ ΤΟ ΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Με το άρθρο 9 του Ν. 3848/19-5-2010 κατάργησαν το διορισμό των πολύτεκνων εκπαιδευτικών. Ένα από τα ελάχιστα δημογραφικά μέτρα που πέτυχαν το σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκαν, καθώς απέφερε νέες γεννήσεις στη χώρα μας, χωρίς να προκαλεί κανένα οικονομικό κόστος, αφού διορισμοί εκπαιδευτικών θα γινόντουσαν! Έτσι οι αδιόριστοι πολύτεκνοι εκπαιδευτικοί από το 2010 που πίστεψαν στις μέχρι τότε εξαγγελίες της πολιτείας και έγιναν πολύτεκνοι, βιώνουν το δράμα της ανεργίας και τον εμπαιγμό της πολιτείας και ουδείς συγκινείται!

3) ΚΑΘΙΕΡΩΣΑΝ ΣΤΗΝ ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΝΑ ΠΛΗΡΩΝΕΙ ΤΟ ΙΔΙΟ ΠΟΣΟ Ο ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΣ ΜΕ ΟΣΑ ΤΕΚΝΑ ΚΑΙ ΝΑ ΕΧΕΙ ΜΕ ΤΟΝ ΑΓΑΜΟ! ΤΟ ΙΔΙΟ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ.

Με το άρθρο 29 του Ν. 3986/2011 θέσπισαν την εισφορά αλληλεγγύης και καθιέρωσαν απαλλαγή, για την εισφορά αλληλεγγύης, για τον άγαμο το ποσό των 12.000 ευρώ, δηλ. το όριο φτώχειας του αγάμου, που τότε ήταν 5.023 ευρώ, προσαυξημένο κατά 120% !! Το ίδιο ποσό καθιερώνεται και για τον πολύτεκνο με τα 4 τέκνα κάτω των 14 ετών (!!), ενώ με βάση το όριο της φτώχειας των 13.563 ευρώ, που ήταν για τον παραπάνω πολύτεκνο και έπρεπε να είναι προσαυξημένο κατά 120%, δηλ. κατά 16.275 ευρώ και συνολικώς η απαλλαγή ν' ανέρχεται στο ποσό των 29.838 ευρώ, εν τούτοις είναι μόνον για όσους έχουν εισόδημα μέχρι 12.000 ευρώ!!

Το ίδιο ισχύει και με την παρ. 9 του άρθρου 112 του Ν. 4387/2016, που θεσπίστηκε η επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στα φυσικά πρόσωπα, χωρίς να ληφθεί καμία απολύτως μέριμνα για τις πολύτεκνες οικογένειες, όσα παιδιά κι αν αυτές έχουν.

4) ΚΑΤΑΡΓΗΣΑΝ ΤΟ ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ

Με το άρθρο 17 του Ν. 4024/27-10-2011, που αναφέρεται στην οικογενειακή παροχή, καταργήθηκε το επίδομα γάμου για τους συνταξιούχους που δεν έχουν προστατευόμενα τέκνα, ενώ με το ν.4472/17 καταργούνται και τα επιδόματα τέκνων από τους συνταξιούχους με προστατευόμενα τέκνα.

5) ΚΑΤΑΡΓΗΣΑΝ ΤΑ ΠΟΛΥΤΕΚΝΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΟΒΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Με την παρ. Ι Α.2 του ν. 4093/2012, καταργήθηκαν τα πολυτεκνικά επιδόματα, η ισόβια σύνταξη της πολύτεκνης μητέρας, το επίδομα του τρίτου παιδιού και η εφάπαξ παροχή των 2.000 ευρώ για τις μητέρες που αποκτούσαν το τρίτο και κάθε επιπλέον παιδί, τα οποία είχαν θεσπισθεί με τις διατάξεις του άρθρου 63 του Ν. 1892/1990, όπως αυτό συμπληρώθηκε με μεταγενέστερα νομοθετήματα και αποτελούσαν δημογραφικό κίνητρο και ενεθάρρυναν τα νέα ζευγάρια να αποκτήσουν πολλά παιδιά.

Σημειώνεται ότι το κόστος των παραπάνω πολυτεκνικών επιδομάτων και της ισόβιας σύνταξης της πολύτεκνης μητέρας, ήταν μικρότερο από το κόστος του Ειδικού Επιδόματος Τριτέκνων και Πολυτέκνων, που καταβάλλεται στους δικαιούχους με τις διατάξεις του άρθρου 40 του Ν. 4141/2013 και του Ενιαίου Επιδόματος Στήριξης Τέκνων, που θεσπίστηκε με τις διατάξεις της υποπαρ. ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012.

Έτσι από τις 170.000 μητέρες, που ελάμβαναν τη σύνταξη της πολύτεκνης μητέρας, ουδεμία πλέον την λαμβάνει, όπως ουδεμία πολύτεκνη μητέρα, που έχει μόνον 1 -2 προστατευόμενα τέκνα, λαμβάνει το λεγόμενο επίδομα τριτέκνων και πολυτέκνων.

6) ΕΠΕΒΑΛΑΝ ΦΟΡΟ ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΥΣ, ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΑΝΩ ΤΩΝ 1928 κ.ε.

Με τις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν. 4111/2013 και του άρθρου 31 του Ν. 4172/2013, θεσπίστηκε φόρος πολυτελούς διαβίωσης(!) για όσους κατέχουν αυτοκίνητα 1928 κ.ε. και άνω. Ο ίδιος φόρος επιβαρύνει και τις πολύτεκνες οικογένειες, όσα παιδιά κι αν αυτές έχουν, οι οποίες αγόρασαν ένα αυτοκίνητο εξ' ανάγκης και όχι από πολυτέλεια, αφού εκ των πραγμάτων αυτό είναι τουλάχιστον 2.000 κ.ε. (7θέσιο ή 9θέσιο) για την ασφαλή μεταφορά των παιδιών τους, όπως ρητώς ομολόγησε στη Βουλή και ο πρώην αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Τρύφων Αλεξιάδης.

7) ΕΦΑΡΜΟΣΑΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ – Ο ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΟΠΩΣ Ο ΑΓΑΜΟΣ

Με την παρ. 1 του άρθρου 112 του Ν. 4387/2016, καταργήθηκε το αφορολόγητο των παιδιών για όσους έχουν τέσσερα προστατευόμενα παιδιά, που είχε καθοριστεί στις 25.500 ευρώ, με το άρθρο 1 του Ν. 3842/2010 για το φόρο εισοδήματος.

Με την κατάργηση του αφορολόγητου των παιδιών υπήρξε εξοντωτική επιδρομή κατά των πολυτέκνων οικογενειών, αφού στην πραγματικότητα όσο περισσότερα προστατευόμενα τέκνα έχουν οι οικογένειες αυτές, τόσο περισσότερο φόρο πληρώνουν, έτσι ο πολύτεκνος για το ίδιο ποσό εισοδήματος πληρώνει τον ίδιο φόρο με τον άγαμο, όσα προστατευόμενα τέκνα και αν έχει!!!

Επισημαίνεται πως με την παρ. 2 του άρθρου 112 του Ν. 4387/2016 για τους μισθωτούς και συνταξιούχους, εφόσον έχουν εισόδημα έως 20.000 ευρώ θεσπίζεται έκπτωση από το φόρο για όσους δεν έχουν τέκνα 1.900 ευρώ, για όσους έχουν ένα (1) εξαρτώμενο τέκνο 1.950 ευρώ, για όσους έχουν δύο (2) εξαρτώμενα τέκνα 2.000 ευρώ και για όσους έχουν τρία (3) εξαρτώμενα τέκνα και άνω 2.100 ευρώ, δηλαδή την ίδια έκπτωση έχει και αυτός που έχει 4, 6, 8, 10, 14 παιδιά!!!

Ενώ μετά τη ψήφιση του ν. 4472/17 αναπροσαρμόζεται η προβλεπόμενη μείωση του φόρου επί του φορολογητέου εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις(από 1/1/2020 και πιθανόν και νωρίτερα... καθώς πιέζουν οι Θεσμοί) ως εξής: Σε χίλια διακόσια πενήντα (1.250) ευρώ, από χίλια εννιακόσια ευρώ (1.900) που ισχύει σήμερα, για τον φορολογούμενο χωρίς εξαρτώμενα τέκνα, όταν το φορολογητέο εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ. Σε χίλια τριακόσια (1.300) ευρώ, από χίλια εννιακόσια πενήντα ευρώ (1.950) για το φορολογούμενο με ένα (1) εξαρτώμενο τέκνο. Σε χίλια τριακόσια πενήντα (1.350) ευρώ, από δύο χιλιάδες ευρώ (2.000), για δύο (2) εξαρτώμενα τέκνα. Σε χίλια τετρακόσια πενήντα (1.450) ευρώ, από δύο χιλιάδες εκατό ευρώ (2.100) που ισχύει σήμερα, για τρία (3) εξαρτώμενα τέκνα και άνω. (Είτε δηλ 3 είτε 13 τέκνα έχεις... τον ίδιο φόρο θα πληρώσεις!!!)

Σημειώνουμε ότι με το άρθρο 1 του νόμου 3842/23-4-2010 καθιερώθηκε, για την φορολογία εισοδήματος, αφορολόγητο όριο για τον πολύτεκνο, που είχε 4 προστατευόμενα τέκνα, 25.500 ευρώ και 2.000 ευρώ για κάθε επί πλέον τέκνο. Στη συνέχεια με το άρθρο 27 του Ν. 3986/2010 μειώνεται το αφορολόγητο για τον ίδιο πολύτεκνο σε 23.000 ευρώ και 2.500 ευρώ για κάθε επί πλέον τέκνο. Ακολουθώντας με το άρθρο 38 του νόμου 4024/1-7-2011 μειώνεται ακόμη το αφορολόγητο για τον ίδιο πολύτεκνο σε 15.000 ευρώ και 3.000 ευρώ για κάθε επί πλέον τέκνο. Στην συνέχεια με το άρθρο 1 του Ν. 4110/23-1-2013 καταργούνται τα αφορολόγητα ποσά για τα προστατευόμενα τέκνα και ουσιαστικώς θεσπίζεται αφορολόγητο όριο για όλους τους μισθωτούς 9.545 ευρώ.

Έτσι οι πολύτεκνοι μισθωτοί:

α) με 4 προστατευόμενα τέκνα το 2013 για εισόδημα 15.000 ευρώ δεν πλήρωσαν φόρο εισοδήματος, το 2014 και μετά για το ίδιο εισόδημα πλήρωσαν 1.200 ευρώ και επί πλέον 150 ευρώ εισφορά αλληλεγγύης (1%),

β) με 5 προστατευόμενα τέκνα το 2013 για εισόδημα 18.000 ευρώ δεν πλήρωσαν φόρο εισοδήματος, το 2014 κ.λπ. πλήρωσαν 1.860 ευρώ και επί πλέον 180 ευρώ για εισφορά αλληλεγγύης (1%),

γ) με 6 προστατευόμενα τέκνα το 2013 για εισόδημα 21.000 ευρώ δεν πλήρωσαν φόρο εισοδήματος, το 2014 κ.λπ. πλήρωσαν 2.520 ευρώ και επί πλέον 420 ευρώ για εισφορά αλληλεγγύης (2%),

δ) με 7 προστατευόμενα τέκνα το 2013 για εισόδημα 24.000 ευρώ δεν πλήρωσαν φόρο εισοδήματος, το 2014 κ.λπ. πλήρωσαν 3.480 ευρώ και επί πλέον 480 ευρώ για εισφορά αλληλεγγύης (2%),

ε) με 8 προστατευόμενα τέκνα το 2013 για εισόδημα 27.000 ευρώ δεν πλήρωσαν φόρο εισοδήματος, το 2014 κ.λπ. πλήρωσαν 4.640 ευρώ και επί πλέον 540 ευρώ για εισφορά αλληλεγγύης (2%),

στ) με 9 προστατευόμενα τέκνα το 2013 για εισόδημα 30.000 ευρώ δεν πλήρωσαν φόρο εισοδήματος, το 2014 κ.λπ. πλήρωσαν 5.800 ευρώ και επί πλέον 600 ευρώ για εισφορά αλληλεγγύης (2%),

ζ) με 10 προστατευόμενα τέκνα το 2013 για εισόδημα 33.000 ευρώ δεν πλήρωσαν φόρο εισοδήματος, το 2014 κ.λπ. πλήρωσαν 7.240 ευρώ και επί πλέον 660 ευρώ για εισφορά αλληλεγγύης (2%),

η) με 11 προστατευόμενα τέκνα το 2013 για εισόδημα 36.000 ευρώ δεν πλήρωσαν φόρο εισοδήματος, το 2014 κ.λπ. πλήρωσαν 8.420 ευρώ και επί πλέον 720 ευρώ για εισφορά αλληλεγγύης (2%),

θ) με 12 προστατευόμενα τέκνα το 2013 για εισόδημα 39.000 ευρώ δεν πλήρωσαν φόρο εισοδήματος, το 2014 κ.λπ. πλήρωσαν 9.680 ευρώ και επί πλέον 780 ευρώ για εισφορά αλληλεγγύης (2%),

ι) με 13 προστατευόμενα τέκνα το 2013 για εισόδημα 42.000 ευρώ δεν πλήρωσαν φόρο εισοδήματος, το 2014 κ.λπ. πλήρωσαν 10.940 ευρώ και επί πλέον 840 ευρώ για εισφορά αλληλεγγύης (2%)!!!

Εάν δε είναι ελεύθερος επαγγελματίας ουαί και αλλοίμονό του, αφού για το εισόδημά του ουδέν απολύτως αφορολόγητο υπάρχει και επί πλέον του φόρου αλληλεγγύης καταβάλει ποσό 24% για ΦΠΑ και ακόμη θα καταβάλει και άλλα 650 ευρώ για φόρο επιτηδεύματος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα: πολύτεκνος ελεύθερος επαγγελματίας, με 12 προστατευόμενα τέκνα, το 2013, για εισόδημα 39.000 ευρώ δεν πλήρωσε φόρο εισοδήματος, το 2014 κ.λπ. πλήρωσε 10.140 ευρώ και επί πλέον για ΦΠΑ (23% που ήταν τότε) 8.970 ευρώ ίσον 19.110 ευρώ συν 650 ευρώ για τέλος επιτηδεύματος ίσον 19.760 ευρώ, συν 780 ευρώ για εισφορά αλληλεγγύης (2%) συνολικώς 20.540 ευρώ!!!

Σημειωτέον ότι και ο άγαμος με το ίδιο εισόδημα θα πληρώσει τον ίδιο ακριβώς φόρο με τον πολύτεκνο, όσα προστατευόμενα τέκνα και εάν έχει ο πολύτεκνος!!!

Χωρίς βεβαίως, για τον πολύτεκνο, να υπολογίζονται τα ποσά τα οποία θα καταβάλει επί πλέον για τον φόρο δήθεν πολυτελούς διαβίωσης, αφού εξ ανάγκης, λόγω των πολλών παιδιών έχει Ι.Χ.Ε. αυτοκίνητο μεγάλου κυβισμού, για ΕΝΦΙΑ κλπ.

8) ΕΠΙΒΑΛΑΝ ΤΕΛΟΥΣ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΣΤΑ ΠΟΛΥΤΕΚΝΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

Επεβλήθη τέλος χαρτοσήμου 3,6% στο Ενιαίο Επίδομα Στήριξης Τέκνων και στο Ειδικό Επίδομα Τριτέκνων και Πολυτέκνων, που καταβάλλονται στους δικαιούχους

σύμφωνα με την υποπ. ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του Ν. 4093/2012 και το άρθρο 40 του Ν. 4141/2013 αντίστοιχα.

9) ΚΑΤΑΡΓΗΣΑΝ ΤΙΣ ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ)

Με την παρ. 7 του άρθρου 21 του Ν. 4332/2015, στην ουσία καταργήθηκαν οι ελεύθερες μετεγγραφές των πολυτέκνων (γονέων και παιδιών), που είχαν θεσπισθεί με το άρθρο 3 του Ν. 860/1979 και ίσχυαν για 32 χρόνια, χωρίς κανένα απολύτως πρόβλημα, όπως ομολογούσαν οι ίδιοι οι Πρυτάνεις.

Σήμερα οι πολύτεκνοι αδυνατούν να σπουδάσουν τα παιδιά τους, αφού δεν αντέχουν να συντηρούν δύο και τρία σπίτια, από τη στιγμή που δεν μπορούν οι ίδιοι και τα τέκνα τους που σπουδάζουν να μετεγγραφούν σε αντίστοιχη Σχολή που βρίσκεται πλησιέστερα στον τόπο μόνιμης κατοικίας των γονέων τους ή σε πόλη που σπουδάζει άλλος αδελφός (ή) τους.

10) ΔΙΕΚΩΨΑΝ ΤΗ ΔΩΡΕΑΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

Με την υπ' αριθμ. 3320/89565/2015 Κ.Υ.Α., οι Οργανώσεις Πολυτέκνων, που είναι Σωματεία Φιλανθρωπικά και προσφέρουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, αποκλείστηκαν από τους Φορείς εκείνους οι οποίοι επί 30 και πλέον χρόνια παρελάμβαναν οπωροκηπευτικά και άλλα προϊόντα παρεμβάσεως της Ε.Ε. και τα χορηγούσαν δωρεάν στις πολύτεκνες οικογένειες.

11) ΚΑΤΑΡΓΗΣΑΝ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ 10% ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΗΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Με το άρθρο 3 του Π.Δ. 44/2016 οι πολύτεκνοι (γονείς και παιδιά) δεν συμπεριλαμβάνονται του λοιπού στις ειδικές κατηγορίες, για τις οποίες είχε θεσπισθεί με τη διάταξη του άρθρου 53 του Π.Δ. 53/1989, όπως αυτό συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 του Π.Δ. 175/2006, να εισάγονται κάθε φορά στις Σχολές της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, σε ποσοστό μέχρι 10% επί του αριθμού των δοκίμων.

12) ΜΕΙΩΣΑΝ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΑΠΟ 20% ΣΤΟ 15%!!

Με το άρθρο 25 του Ν. 4440/2016 μειώθηκε απαραδέκτως, σε μια εποχή που εξαφανίζονται οι γεννήσεις στην Ελλάδα, το ποσοστό που ίσχυε για τις προσλήψεις των πολυτέκνων και των τέκνων τους, διά μέσου του ΑΣΕΠ, από 20% στο 15% !!

13) ΥΠΟΧΡΕΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟ ΝΑ ΠΛΗΡΩΝΕΙ ΕΝΙΑΙΟ ΦΟΡΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΟΠΩΣ ΚΑΙ Ο ΑΓΑΜΟΣ

Με το άρθρο 50 του Ν. 4389/2016, ο πολύτεκνος υποχρεούται στην καταβολή ΕΝΦΙΑ για την πρώτη κατοικία του, καθώς επίσης και στην καταβολή συμπληρωματικού φόρου, όταν η ακίνητη περιουσία υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ, τη στιγμή κατά την οποία ο άγαμος και ο άτεκνος δεν πληρώνει συμπληρωματικό φόρο για ακίνητη περιουσία μέχρι 200.000 ευρώ και το ίδιο ποσό ισχύει και για τον πολύτεκνο γονέα, με όσα παιδιά και αν αυτός έχει!!

14) ΜΕΙΩΣΑΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΙΣ ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ

Καίτοι οι πολύτεκνες οικογένειες ανήκουν στις πλέον ευπαθείς ομάδες της κοινωνίας και πολλές από αυτές διαβιούν στα όρια της ακραίας φτώχειας, με τις διατάξεις του Ν. 4387/2016 μειώθηκαν σημαντικά οι καταβαλλόμενες κύριες και επικουρικές συντάξεις, καθώς επίσης τα μερίσματα των Μετοχικών Ταμείων και του εφάπαξ που χορηγούνται στους συνταξιούχους, χωρίς διάκριση αν αυτοί είναι άγαμοι ή πολύτεκνοι.

15) ΚΑΤΑΡΓΗΣΑΝ ΤΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ

Με το άρθρο 10 του Ν. 4387/12-5-2016 καταργήθηκε το επίδομα τέκνων από τους νέους συνταξιούχους, που θα χορηγούνται σε αυτούς με εισοδηματικά όρια από τον ΟΓΑ, μαζί με το Ενιαίο Επίδομα Στήριξης Τέκνων και το Ειδικό Επίδομα Τριτέκνων και και Πολυτέκνων, ενώ με το ν.4472/17 καταργούνται πλέον από όλους τους συνταξιούχους με προστατευόμενα τέκνα.

16) ΜΕΙΩΣΑΝ ΤΙΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ

Με την παρ. 1 του άρθρου 20 του Ν. 4387/2016, καταργήθηκε η διάταξη του εδ. 6 της παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010, που έδινε τη δυνατότητα στους πολυτέκνους, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να απασχολούνται άνευ περικοπής της συντάξεώς τους.

Με το νέο καθεστώς για τους συνταξιούχους – πολυτέκνους που αναλαμβάνουν εργασία, οι ακαθάριστες συντάξεις τους, κύριες και επικουρικές, θα καταβάλλονται μειωμένες σε ποσοστό 60% για όσο χρόνο απασχολούνται.

17) ΚΑΤΑΡΓΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΞΗ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΕΒΛΕΠΕΤΟ ΜΕ ΤΟ Ν.2190/1994

Με το άρθρο 107 του Ν. 4461/2017 ορίζεται ότι τα ανήλικα τέκνα μοριοδοτούνται ως ακολούθως: 1 τέκνο = 30 μονάδες, 2 τέκνα = 60 μονάδες, 3 τέκνα = 90 μονάδες, 4 τέκνα = 120 μονάδες, 5 τέκνα = 150 μονάδες.

Έτσι, καταργήθηκαν τα εδ. α' και β' της παρ. 11 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 που όριζαν:

- Προτάσσονται οι υποψήφιοι που έχουν τέκνα, προηγουμένου αυτού που έχει περισσότερα τέκνα. Μεταξύ αυτών, εκ των ανωτέρω, που έχουν ίδιο αριθμό τέκνων, προτάσσεται ο μεγαλύτερος στην ηλικία.

- Μεταξύ των υπόλοιπων υποψηφίων προτάσσονται τα τέκνα πολύτεκνων οικογενειών, προηγουμένου μεταξύ αυτών του υποψηφίου που ανήκει στην πολυμελέστερη, από άποψη αριθμού τέκνων, οικογένεια και ούτω καθεξής. Επί ίσου αριθμού τέκνων πολύτεκνης οικογένειας, προτάσσεται ο μεγαλύτερος στην ηλικία υποψήφιος.

9. Ο χαρακτηρισμός των ήδη τριτέκνων ως πολυτέκνων δεν έχει καμία σχέση με την επίλυση του δημογραφικού προβλήματος.

Προβάλλεται εκ μέρους εκείνων, που έχουν τρία τέκνα και ζητείται εκ μέρους των Συλλόγων τους ο χαρακτηρισμός των οικογενειών τους ως πολυτέκνων και ότι αυτό αποτελεί την λύση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας.

Εκείνο όμως που πρέπει να εξετασθεί είναι εάν αυτή η άποψη ωφελεί τη χώρα και εάν εκπληρώνει το σκοπό για τον οποίο ζητείται, που δεν μπορούσε να είναι άλλος από την αύξηση των γεννήσεων στην πατρίδα μας.

Ουδέποτε μέχρι σήμερα από τους έχοντες τρία τέκνα διευκρίνισε κανείς τι εννοούν σχετικά με το ποιοι ακριβώς προτείνεται να χαρακτηρισθούν ως πολύτεκνοι. Θα χαρακτηρισθούν πολύτεκνοι :

- Όσοι έχουν ήδη τρία τέκνα ανεξαρτήτως της ηλικίας των τέκνων τους, ο αριθμός των οποίων ανέρχεται σε 400.000 περίπου;
- Όσοι από σήμερα και εφεξής θα αποκτήσουν τρία τέκνα;

9.1 Αποτυχημένο δημογραφικό μέτρο μια ενδεχόμενη αλλαγή του ορισμού των πολυτέκνων

Το μέτρο αυτό δοκιμάσθηκε στην πράξη το 1979 και δυστυχώς απέτυχε, όπως αποδεικνύεται από τα γεγονότα, αφού τότε κατέβηκε το όριο από τα πέντε (όπως όριζε ο Ν. 1910 του 1944) στα τέσσερα παιδιά για το χαρακτηρισμό του πολυτέκνου (όπως όρισε ο Ν. 860 του 1979) και παρά το γεγονός ότι, **το σπουδαιότερο, καθιέρωσε και την ισοβιότητα της πολυτεκνικής ιδιότητας (ο τελευταίος νόμος), αυτήν ακριβώς την ιδιότητα που είχε ανάγκη ο πολύτεκνος για τα παιδιά του όταν μεγάλωναν, αυτό** δεν έφερε καμία αλλαγή και ο κατήφορος της υπογεννητικότητας συνεχίσθηκε.

Έτσι ο αριθμός των γεννήσεων που το 1980 ανερχόταν σε 148.134, μειώθηκε το 1981 σε 140.953, για να φθάσει το 1990 (μετά μία δεκαετία) στις **102.229**, χωρίς να υπάρχουν γεννήσεις αλλοδαπών, αφού ο αριθμός τους στην χώρα μας ήταν ελάχιστος. Σημειωτέον ότι ο αριθμός των γεννήσεων κινήθηκε σε όλη τη δεκαετία έως το 2005 στα επίπεδα ελάχιστα πάνω από τις 100.000, κυμάνθηκε από το 2006 έως το 2011 από 112.042 έως 106.428 και από το 2012 άρχισε ο κατήφορος με τις γεννήσεις να είναι από το 2012 έως και το 2016: 100.371, 94.134, 93.452, 92.984 και 93.418 αντιστοίχως, το δε 2017 έως 28-8-2017 είναι μόλις 57.885, οι δε θάνατοι την ίδια περίοδο 84.992!!!.

Συνεπώς η μείωση του ορίου δεν πρόκειται να σταματήσει τον κατήφορο της υπογεννητικότητας και να έχουμε αύξηση των γεννήσεων. Απλώς θα ευημερεί ο αριθμός των «πολυτέκνων», χωρίς όμως να υπάρχουν παιδιά.

9.2 Ποιοι ζητούν το χαρακτηρισμό;

Οι μόνοι, οι οποίοι ενδιαφέρονται για το χαρακτηρισμό τους ως πολυτέκνων είναι εκείνοι που ήδη έχουν τρία τέκνα και δεν πρόκειται να κάνουν το τέταρτο παιδί. Για το λόγο αυτό πιέζουν με τη δημιουργία Συλλόγων κ.λπ. Και μόνον αυτό το γεγονός είναι ικανό για να αποδείξει ότι το μέτρο του χαρακτηρισμού ως πολυτέκνων όσων έχουν τρία τέκνα είναι εκ προοιμίου καταδικασμένο σε αποτυχία από δημογραφικής πλευράς. Δηλαδή θα ληφθεί ένα μέτρο με απόλυτη γνώση ότι δεν πρόκειται να βοηθήσει στην αύξηση των γεννήσεων!! Τότε μπορεί να χαρακτηρισθούν ως πολύτεκνοι και οι έχοντες δύο τέκνα!

Ουδείς εξ εκείνων, που έχουν δύο τέκνα πιέζει προς αυτή την κατεύθυνση και ουδείς δημιούργησε Σύλλογο από αυτήν την κατηγορία. Ούτε εμφανίσθηκε οιοσδήποτε από εκείνους, οι οποίοι έχουν δύο τέκνα, είτε στον τύπο είτε σε τηλεοπτικούς σταθμούς για να ζητήσει τον χαρακτηρισμό ως πολυτέκνων όσων έχουν τρία τέκνα, με την προοπτική να αποκτήσουν τρίτο τέκνο και να επωφεληθούν των ευεργετημάτων που απολαμβάνουν οι πολύτεκνες οικογένειες. Επικαλούνται δε το επιχείρημα, ότι δηλ. αυτοί που έχουν δύο τέκνα θ' αποκτήσουν και τρίτο, όχι όσοι έχουν δύο τέκνα, αλλά εκείνοι, οι οποίοι έχουν τρία τέκνα και δεν επιθυμούν ν' αποκτήσουν άλλο τέκνο, δηλ. αυτοί οι οποίοι δεν νομιμοποιούνται να το επικαλούνται!!

9.3 Ο χαρακτηρισμός των πολυτέκνων ως τριτέκνων θα αποτελέσει δημογραφικό αντι-κίνητρο:

Με το χαρακτηρισμό ως πολυτέκνων όσων έχουν τρία τέκνα, οι τρίτεκνες οικογένειες δεν θα έχουν πλέον κανένα δημογραφικό κίνητρο για να προχωρήσουν στην απόκτηση και 4^{ου} τέκνου, αφού θα έχουν ήδη χαρακτηρισθεί ως πολύτεκνοι με τα τρία τέκνα και συνεπώς ο χαρακτηρισμός τους αυτός ουσιαστικώς λειτουργεί και ως αντικίνητρο για την απόκτηση 4ου τέκνου και αποθαρρύνει τα ζευγάρια για την γέννηση τέκνου επί πλέον από το 3ο.

Ουδείς μέχρι σήμερα έχει υποστηρίξει ότι η χώρα δεν χρειάζεται οικογένειες με τέσσερα και άνω τέκνα, όταν μάλιστα σήμερα, που ο δείκτης γεννητικότητας βρίσκεται ουσιαστικά στο 1 και μία οικογένεια με 4 τέκνα ουσιαστικώς ισοδυναμεί με 4 οικογένειες του ενός τέκνου. Δεν ωφελεί και θα είναι μέγα σφάλμα ο χαρακτηρισμός ως πολυτέκνων όσων έχουν τρία τέκνα, αν ληφθεί μάλιστα υπόψη ότι ήδη απολαμβάνουν όλων των ευεργετημάτων και των κινήτρων των πολυτέκνων οικογενειών και σε πολλές περιπτώσεις σε βάρος των τελευταίων,

όπως κυρίως συνέβη με τις μετεγγραφές και τα ποσοστά προσλήψεων... Συνεπώς δεν πρόκειται να υπάρξει αύξηση των γεννήσεων με το χαρακτηρισμό τους ως πολυτέκνων.

9.4 Οι τρίτεκνες οικογένειες στην Ευρώπη

Κατ' αρχήν, σε ορισμένα κράτη της Ευρώπης που έχουν ονομαστεί μεγάλες οικογένειες (large families) αυτές με τρία παιδιά, το μέτρο δεν έχει αποδειχθεί ως επιτυχές. Δεν υπάρχει καμία ένδειξη από άλλα κράτη, η οποία να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο χαρακτηρισμός των τριτέκνων ως πολυτέκνων αποτέλεσε αποτελεσματική δημογραφική πολιτική. Άλλωστε, και η εξομοίωση των τριτέκνων με τους πολυτέκνους που επιχειρήθηκε σε ορισμένα κράτη τα τελευταία οκτώ-εννέα χρόνια, δεν είχε καμία θετική επίδραση στη βελτίωση των δημογραφικών δεικτών. Πώς άλλωστε θα μπορούσε να έχει θετική επίδραση, όταν πρόκειται για οικογένειες που στη μεγάλη τους πλειοψηφία δεν πρόκειται να αποκτήσουν κι άλλο παιδί;

Ακόμη και σε κράτη όπως η *Ισπανία*, που ο χαρακτηρισμός της μεγάλης ή πολύτεκνης οικογένειας αποδίδεται από το 3^ο και άνω παιδί, ο νομοθέτης έχει λάβει ειδική μέριμνα ώστε οι τρίτεκνοι να χαρακτηρίζονται γενική κατηγορία και οι πολύτεκνοι με τέσσερα και άνω παιδιά να χαρακτηρίζονται ειδική κατηγορία προκειμένου να υπάρχει διάκριση.

Στη *Γαλλία* που έχει ίσως την καλύτερη νομοθεσία υπέρ των οικογενειών και των παιδιών, και είναι πάντα στην 1^η ή 2^η θέση του δείκτη γονιμότητας, υπάρχει σαφής διάκριση μέτρων μεταξύ τριτέκνων και πολυτέκνων.

9.5 Πως ένα τέτοιο μέτρο θα αυτο-αναιρεθεί

Μέχρι σήμερα χαρακτηρίζεται ως πολύτεκνος ο χήρος ή η χήρα, ο ανάπηρος ή η ανάπηρη με τρία τέκνα, ηλικίας κατά βάση κάτω των 23 ετών. Στην περίπτωση, που χαρακτηρισθούν ως πολύτεκνοι οι έχοντες τρία τέκνα, θα πρέπει να χαρακτηρισθούν, κατά λόγον δικαιοσύνης και ως φυσική συνέχεια της επί δεκαετιών σχετικής νομοθετικής πρόβλεψης, ως πολύτεκνοι και οι χήροι ή χήρες και ανάπηροι με δύο τέκνα!! Αυτό όμως θα είναι εντελώς ευτελισμός της εννοίας του πολυτέκνου.

9.6 Πρακτική αριθμητική αποδεικνύει το άτοπον του επιχειρήματος περί δημογραφικού μέτρου

Πέραν όμως από τα επιχειρήματα κοινής λογικής και κοινωνικής δικαιοσύνης, υπάρχει και η *πρακτική αριθμητική λογική* που αποδεικνύει το άτοπο του επιχειρήματος. Επειδή η διατήρηση του πληθυσμού απαιτεί κατ' ελάχιστον την αναπλήρωση των γενεών, τους δύο γονείς θα πρέπει να διαδεχθούν τουλάχιστον δύο παιδιά. Για τις οικογένειες που αποκτούν ένα και μόνο παιδί, για την αναπλήρωση βοηθά η γέννηση τρίτου παιδιού σε άλλες οικογένειες, οπότε οι

τρίτεκνοι συνεισφέρουν στην κοινωνία στο σημείο αυτό. Όμως, για τα άτεκνα ζευγάρια, καθώς και για τους αγάμους, η αναπλήρωσή τους μπορεί να γίνει μόνο μέσω των πολυτέκνων οικογενειών που αποκτούν 4^ο ή και περισσότερα παιδιά. Για το λόγο αυτό, δημογραφική πολιτική για τη διατήρηση του πληθυσμού χωρίς την άμεση στήριξη των πολυτέκνων οικογενειών είναι αναποτελεσματική και καταδικασμένη σε αποτυχία, όπως και σε άλλα κράτη, όπου τα ωφελήματα για το 4^ο παιδί είναι αναλογικά μεγαλύτερα απ' ό,τι για καθένα από τα τρία πρώτα. Η βάση δεδομένων του ΟΟΣΑ (OECD family database) παρέχει όλα τα στοιχεία που είχε ανάγκη ένας ερευνητής για να τεκμηριώσει και θεωρητικά τα ανωτέρω δεδομένα.

Σε ό,τι δε αφορά τις πολιτικές του Κράτους έναντι των οικογενειών που θέλουν να αποκτήσουν τρίτο (3) παιδί, η ΑΣΠΕ είναι θετική σε κάθε είδους μέτρο που βοηθήσει οικογένειες να γίνουν τρίτεκνες, καθώς η απόκτηση του 3ου παιδιού για όσους έχουν ήδη δύο παιδιά, αποτελεί όντως συμβολή προς την επίλυση του δημογραφικού προβλήματος, αλλά και αποτελεί την προϋπόθεση για να γίνει μια οικογένεια πολύτεκνη. Αυτή τη θέση έχει υπηρετήσει η ΑΣΠΕ και θα συνεχίσει να υποστηρίζει.

9.7 Κοινωνική δικαιοσύνη = μέτρα βάσει αριθμού παιδιών

Η ΑΣΠΕ θεωρεί ότι για προφανείς λόγους ισονομίας και κοινωνικής δικαιοσύνης δεν μπορεί το κράτος να αντιμετωπίζει με ίδιο τρόπο όσους έχουν τρία, ή τέσσερα ή πέντε ή περισσότερα παιδιά. Είναι παράλογο, παρότι τα περισσότερα νομοθετήματα τείνουν να ακολουθήσουν αυτή τη λανθασμένη, άδικη και αντιδημογραφική λογική.

Κίνητρα πρέπει να υπάρχουν για όσους θα αποκτήσουν το τρίτο παιδί, πολύ δε περισσότερο για τους πολυτέκνους, αναλογικά με βάση τον αριθμό των παιδιών τους.

9.8 Κοινή λογική

Το ότι αποτελεί ευτελισμό της εννοίας του πολυτέκνου ο χαρακτηρισμός ως πολυτέκνων όσων έχουν τρία τέκνα αποδεικνύεται και από ένα χαρακτηριστικό σχόλιο, που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα « ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ» της 31-7-2005 στην στήλη με τίτλο « Αποστολικά και ...άλλα» και αναφέρει τα εξής και μάλιστα εντός κύκλου:

« Μοιάζει όντως με ανέκδοτο... Πολύτεκνοι με τρία παιδιά... Το απόλυτο τίποτα...».

Η άποψη του χαρακτηρισμού ως πολυτέκνων όσων έχουν τρία τέκνα απλώς γίνεται προσπάθεια ψηφοθηρίας και όχι προσπάθεια απόκτησεως παιδιών.

Εάν η σημερινή θέση της πολύτεκνης οικογένειας είναι τόσο ελκυστική και αυτοί οι οποίοι με τα τρία τέκνα, εμφανιζόμενοι ως επιδιώκοντες το χαρακτηρισμό τους ως πολυτέκνων, θεωρούν ότι σήμερα οι πολύτεκνοι απολαμβάνουν τ' αγαθά

του χρυσού αιώνος του Περικλέους, τότε είναι άξιον απορίας για ποιο λόγο δεν προχωρούν στην απόκτηση του 4^{ου} παιδιού, έτσι ώστε ν' απολαύσουν και αυτοί τ' αγαθά, αλλά επιμένουν στην άρνησή τους ν' αποκτήσουν 4^ο τέκνο και ζητούν από την Πολιτεία να μειώσει το όριο του χαρακτηρισμού της πολύτεκνης οικογένειας στα τρία παιδιά;

10. Προτάσεις – αντίμετρα για την ανάσχεση της δημογραφικής κατάρρευσης

Προκειμένου να αποτραπεί η παρατηρουμένη δημογραφική κατάρρευση της χώρας, η ΑΣΠΕ προτείνει την άμεση λήψη των παρακάτω μέτρων:

A. Μέτρα χωρίς δημοσιονομικό κόστος

- 1.** Να επανέλθει το ποσοστό 20% για τους πολυτέκνους και τα τέκνα τους στις προσλήψεις διά μέσου του ΑΣΕΠ, όπως ίσχυε.
- 2.** Να καθιερωθεί και για τις πάσης φύσεως προσλήψεις των εκπαιδευτικών όπως το 20% προέρχεται από πολυτέκνους και τέκνα πολυτέκνων, όπως ισχύει για τις προσλήψεις όλων των άλλων υπουργείων (άρθρο 1 παρ. 3 περ. δ και άρθρο 6 παρ. 1 και 2 του Ν. 3454/2006) προηγούμενων στις τοποθετήσεις των πολυτέκνων γονέων, που απέκτησαν την πολυτεκνική ιδιότητα μέχρι και το 2011, αφού αυτοί έχουν κατάφωρα αδικηθεί και μέχρι σήμερα η πλειονότητα αυτών παραμένουν άνεργοι. Το μέτρο δεν έχει δημοσιονομικό κόστος, αφού διορισμοί στην εκπαίδευση θα γίνονται.
- 3.** Να καθιερωθούν ελεύθερες μετεγγραφές των πολυτέκνων και των τέκνων τους, όπως ίσχυαν από το 1979 για 32 χρόνια χωρίς κανένα πρόβλημα, όπως ομολογούσαν οι ίδιοι οι Πρυτάνεις, ώστε να μπορούν οι πολύτεκνοι και τα τέκνα τους να μετεγγράφονται σε αντίστοιχη Σχολή που είναι πλησιέστερα στον τόπο μονίμου κατοικίας των γονέων τους ή σε πόλη που σπουδάζει άλλος αδελφός (ή) τους.
- 4.** Να συμπεριληφθούν και οι Οργανώσεις των πολυτέκνων, όπως γινόταν για 30 χρόνια, στους φορείς διανομής φρούτων, λαχανικών κ.λπ. (που χορηγούνται με παρέμβαση της Ε.Ε. ως βοήθεια), που τους έθεσε εκτός η Υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 1701Β/14-8-2015), με αποτέλεσμα οι πολύτεκνοι πλέον να στερούνται των προϊόντων αυτών. Περαιτέρω να αυξηθεί το όριο εισοδήματος για τη διανομή των προϊόντων αυτών.
- 5.** Με τις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν. 4111/2013 και του άρθρου 31 του Ν. 4172/2013, θεσπίστηκε φόρος πολυτελούς διαβίωσης για όσους κατέχουν αυτοκίνητα 1.928 κ.ε. και άνω. Δεν προβλέπεται όμως εξαίρεση για τους πολυτέκνους, οι οποίοι εξ ανάγκης και όχι από πολυτέλεια αγόρασαν ένα αυτοκίνητο, για την ασφαλή μεταφορά της οικογενείας τους, που είναι κατ' ανάγκη 7θέσιο ή 9θέσιο ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών της οικογένειας και είναι τουλάχιστον 2.000 κ.ε. Κατόπιν τούτου επιβάλλεται να εξαιρεθούν οι πολύτεκνοι από το φόρο πολυτελείας, όταν μάλιστα ουδεμία ωφέλεια προκύπτει ουσιαστικώς για το Κράτος, όπως ομολόγησε στη Βουλή και ο πρώην

αναπληρωτής υπουργός Τρύφων Αλεξιάδης(11-1-2016)²⁵ σε ερώτηση του Βουλευτή των ΑΝΕΛ κου Κατσίκη.

6. Να επανέλθει η καταργηθείσα διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010, που έδινε τη δυνατότητα στους πολυτέκνους, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να απασχολούνται άνευ περικοπής της συντάξεώς τους, καθώς με το νέο καθεστώς(παρ. 1 του άρθρου 20 του Ν. 4387/2016) για τους συνταξιούχους – πολυτέκνους που αναλαμβάνουν εργασία, οι ακαθάριστες συντάξεις τους, κύριες και επικουρικές, καταβάλλονται μειωμένες σε ποσοστό 60% για όσο χρόνο απασχολούνται.

B. Μέτρα που έχουν δημοσιονομικό κόστος.

1. Να επανέλθουν ως δημογραφικά κίνητρα η επαναχορήγηση της ισόβιας σύνταξης της πολύτεκνης μητέρας και η επαναχορήγηση των πολυτεκνικών επιδομάτων, όπως γινόταν μέχρι το 2009, αφού το κόστος τους είναι μικρότερο από το κόστος του Ενιαίου Επιδόματος Στήριξης Τέκνων και του Ειδικού Επιδόματος Τριτέκνων και Πολυτέκνων.

2. Να υπάρξει εξαίρεση της πρώτης κατοικίας των πολυτέκνων από την καταβολή του ΕΝΦΙΑ και η εξαίρεση των γραφείων των πολυτεκνικών Συλλόγων από τον παραπάνω φόρο. Είναι αδιανόητο να φορολογείται ο πολύτεκνος και να υποχρεούται στην καταβολή ΕΝΦΙΑ για την πρώτη κατοικία του και συμπληρωματικού φόρου όταν η ακίνητη περιουσία του υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ, όπως αυτό θεσπίστηκε με το άρθρο 50 του Ν. 4389/2016. Δηλαδή ο άγαμος δεν πληρώνει συμπληρωματικό φόρο για ακίνητη περιουσία μέχρι 200.000 ευρώ και το ίδιο ποσό ισχύει και για τον πολύτεκνο με όσα παιδιά και αν αυτός έχει.

Επίσης είναι ανεπίτρεπτο να υποχρεούνται οι Οργανώσεις Πολυτέκνων να πληρώνουν ΕΝΦΙΑ για τα γραφεία που στεγάζονται, από τη στιγμή κατά την οποία τα Σωματεία Πολυτέκνων έχουν χαρακτηριστεί ως Φιλανθρωπικά Σωματεία, που επιτελούν Φιλανθρωπικούς σκοπούς.

3. Να επανέλθει το αφορολόγητο των παιδιών, όπως καθορίστηκε με τον Ν. 3842/2010 (ΦΕΚ 58 Α/ 23-4-2010) στις 25.500 ευρώ για όσους έχουν τέσσερα προστατευόμενα τέκνα και να θεσπισθεί επί πλέον τουλάχιστον 5.000 ευρώ για κάθε ένα από το 5ο και επί πλέον τέκνα και όχι να σταματάει στο 3ο.

4. Να εξαιρεθεί η πρώτη κατοικία των πολυτέκνων από τους πλειστηριασμούς.

5. Ν' απαλλαγούν οι πολύτεκνοι από την εισφορά αλληλεγγύης, που θεσπίστηκε με το άρθρο 112 του Ν. 4387/2016 και να σταματήσουν οι μειώσεις των κύριων - επικουρικών συντάξεων και μερισμάτων αυτών από τους συνταξιούχους πολυτέκνους.

---

25 <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/27115>

6. Να βελτιωθεί το έντυπο A21 που συμπληρώνεται από τους δικαιούχους των πολυτεκνικών επιδομάτων εις τρόπον ώστε να αναγράφει ο δικαιούχος των επιδομάτων αυτών, εάν έχει την πολυτεκνική ιδιότητα. Με τον τρόπο αυτό θα εκλείψει το «αλαλούμ» που παρατηρείται σήμερα, να μη γνωρίζει δηλαδή κανείς πόσοι πολύτεκνοι λαμβάνουν επίδομα και εάν πράγματι αυτοί που το λαμβάνουν έχουν την πολυτεκνική ιδιότητα.

11. Επισημάνσεις και Συμπεράσματα

Επισήμανση 1 ^η	
<p>Ο μύθος της Τρόικα/ Θεσμών και το παράδειγμα της Ιρλανδίας.</p>	<p>Η Ιρλανδία ήταν και αυτή υπό την επιτήρηση και είχε και αυτή το μνημόνιο. Είναι δε η πρώτη στις γεννήσεις στην Ε.Ε., αλλά εκεί υποστηρίζεται η οικογένεια και μάλιστα η πολύτεκνη. Και έχει πλέον εξέλθει από τα μνημόνια, χωρίς εδώ στην Ελλάδα να δίδεται εξήγηση, γιατί η Ιρλανδία, όπως βέβαια και η Πορτογαλία και η Κύπρος, για ποιο λόγο οι χώρες αυτές εξήλθαν των μνημονίων, ενώ η Ελλάς μαστίζεται στην δίνη των μνημονίων.</p> <p>Η Ιρλανδία χορηγεί στις οικογένειες, που έχουν 4 τέκνα ηλικίας μέχρι 18 ετών, επίδομα (χωρίς βεβαίως να υπάρχουν εισοδηματικά όρια, όπως γίνεται στην Ελλάδα με τις ιδεοληψίες των διαφόρων αξιωματούχων για να δείξουν ότι δήθεν κόπτονται για τους οικονομικώς αδυνάτους!) πεντακοσίων (500) ευρώ τον μήνα!!! Εκεί η «Τρόικα» δεν τους ζήτησε να μειώσουν αυτά τα κονδύλια; Και γιατί η Ιρλανδία δεν τα μείωσε; Απλούστατα εκεί υπάρχει ηγεσία που ενδιαφέρεται να συνεχίσει η χώρα τους να υπάρχει και γι' αυτό προασπίζει την οικογένεια και μάλιστα την πολύτεκνη.</p>

Επισήμανση 2 ^η	
<p>Ο χαρακτηρισμός ως πολυτέκνων όσων έχουν ήδη τρία παιδιά δεν συντελεί στην επίλυση του δημογραφικού προβλήματος, αλλά θα επιδράσει στη μείωση του</p>	<p>Πρόκειται για άποψη που εφαρμόστηκε στο παρελθόν στην Ελλάδα και απέτυχε ως μέτρο δημογραφικής πολιτικής, αλλά και σε άλλες χώρες όπου εφαρμόστηκε. Στην Ελλάδα, η εξομοίωση τριτέκνων – πολυτέκνων σε πολλά νομοθετήματα δεν είχε καμμία θετική επίπτωση στους δημογραφικούς δείκτες.</p> <p>Απλή αριθμητική λογική αποδεικνύει ότι η αναπλήρωση των γενεών απαιτεί και την απόκτηση 4^{ου} παιδιού όπως εκτενώς αναφέρθηκε ανωτέρω.</p> <p>Ο χαρακτηρισμός των τριτέκνων ως πολυτέκνων θα επιφέρει πολύ</p>

πληθυσμού.	περισσότερα προβλήματα και δεν πρόκειται να λύσει κανένα, πολύ δε περισσότερο να συντελέσει στην επίλυση του δημογραφικού προβλήματος. <u>Τυχόν θεσμοθέτηση, θα επιταχύνει τη συρρίκνωση του πληθυσμού, διότι καμία τρίτεκνη οικογένεια δεν θα έχει κίνητρο να αποκτήσει τέταρτο (4^ο) παιδί.</u> Άρα, η άποψη του χαρακτηρισμού των τριτέκνων ως πολυτέκνων θα συντελέσει στη μείωση του πληθυσμού και όχι στην δημογραφική ανάπτυξη, όπως ορισμένοι υποστηρίζουν χωρίς επιχειρήματα.
-------------------	--

Επισήμανση 3 ^η	
Συνεργασία Κυβέρνησης - ΑΣΠΕ προϋπόθεση αναγκαία και ικανή για άσκηση οικογενειακής πολιτικής	<p>Στα περισσότερα κράτη – μέλη της Ε.Ε., οικογενειακές Οργανώσεις αντίστοιχες με την Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος που είναι η μεγαλύτερη (περίπου 200.000 οικογένειες είναι μέλη της) και αρχαιότερη οικογενειακή Οργάνωση στην Ελλάδα (έτος ίδρύσεως 1931), αποτελούν μόνιμο σύμβουλο του κράτους σε θέματα οικογενειακής και δημογραφικής πολιτικής.</p> <p>Όπως μάς ενημέρωσε η Πρόεδρος της Ομοσπονδίας των Πολυτεκνικών Οργανώσεως της Ισπανίας κα Εύα Χολγάδο, η Ισπανική Κυβέρνηση αποφάσισε προ διετίας, ότι κάθε μεγάλο νομοσχέδιο που υποβάλλεται από την Κυβέρνηση προς τη Βουλή προς ψήφιση, θα πρέπει να συνοδεύεται από μια έκθεση σχετική με την επίπτωση που θα έχει το νομοθέτημα επί των οικογενειών.</p> <p>Η ΑΣΠΕ, τόσο με την εμπειρία που διαθέτει, αλλά και ως μέλος των:</p> <ul style="list-style-type: none"> - COFACE – Families Europe (www.coface-eu.org) : Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας των Οικογενειακών Οργανώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, - ELFAC – European Large Families Confederation (www.elfac.org) – Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας των Οργανώσεων των Μεγάλων Οικογενειών - Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής Ελλάδος (ΟΚΕ), <p>διαθέτει την απαραίτητη τεχνογνωσία και τη γνώση της αποτελεσματικότητας μέτρων σε άλλα κράτη, για να μπορεί να αποτελεί ένα αξιόπιστο σύμβουλο της εκάστοτε Κυβέρνησης. <u>Κάθε νομοσχέδιο που σχετίζεται με θέματα οικογενειακής και δημογραφικής πολιτικής θα έπρεπε να τυγχάνει διαβούλευσης και με την ΑΣΠΕ, προκειμένου να επισημαίνεται στην Κυβέρνηση η επίπτωση στην οικογένεια και τη δημογραφία, των προτεινόμενων μέτρων, αλλά και να τονώνεται η δημογραφική διάσταση κάθε</u></p>

	<u>νομοθετήματος.</u>
--	-----------------------

Επισήμανση 4 ^η	
Πρέπει επιτέλους να διαχωρισθεί η δημογραφική πολιτική από την κοινωνική και προνοιακή πολιτική	<p>Η κοινωνική και προνοιακή πολιτική έχει στόχο τη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού και την αύξηση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών που βρίσκονται στο όριο της φτώχειας ή κάτω από αυτό.</p> <p><u>Η δημογραφική πολιτική πρέπει να έχει στόχο:</u></p> <p>(α) τη διατήρηση του πληθυσμού της Ελλάδος σε επίπεδα βιώσιμα για το ασφαλιστικό σύστημα, για την εθνική άμυνα και την οικονομική ανάπτυξη του τόπου,</p> <p>(β) την ανατροπή της συνεχούς ηλικιακής γήρανσης του πληθυσμού,</p> <p>(γ) την αύξηση του αριθμού των πολύτεκνων οικογενειών (τέσσερα ή περισσότερα παιδιά), καθώς αυτές αποτελούν τη μόνη ασφαλή προϋπόθεση για την ανατροπή της δημογραφικής κατάρρευσης, καθώς τα τέσσερα ή περισσότερα παιδιά μπορούν να εξασφαλίσουν τη συνολική διατήρηση του πληθυσμού στα ίδια επίπεδα, όπως προαναφέρθηκε.</p> <p>Τα δημογραφικά επιδόματα που πρέπει να αποτελούν μέρος μιας Κυβερνητικής πολιτικής για την οικογένεια και τη δημογραφία, δεν μπορεί να υπόκεινται σε εισοδηματικά κριτήρια, και μάλιστα χαμηλά, καθώς δεν αποτελούν εργαλείο προνοιακής ή κοινωνικής πολιτικής, αλλά δημογραφικό κίνητρο για απόκτηση παιδιών.</p> <p>Θα πρέπει να θεσπισθεί εκ νέου το καταργηθέν επίδομα για την πολύτεκνη μάνα, ούτως ώστε, η απόκτηση 4^{ου} και άνω παιδιού να συνοδεύεται από μηνιαίο χρηματικό ποσό (μικρό λόγω της οικονομικής συγκυρίας, μεγαλύτερο αργότερα καθώς οι συνθήκες θα το επιτρέπουν), τόσο για λόγους ηθικής αναγνώρισης, όσο και, και κυρίως, για λόγους ουσιαστικής ενίσχυσης της πολύτεκνης οικογένειας που εξ ορισμού (λόγω καταναλωτικών δαπανών) συνεισφέρει στην εθνική οικονομία και τη φορολογία αναλογικά περισσότερο από κάθε άλλη κοινωνική ομάδα.</p> <p><u>Το πολυτεκνικό επίδομα πρέπει να είναι αναλογικό, βάσει του πλήθους των παιδιών της οικογένειας και να μην υπόκειται σε εισοδηματικά κριτήρια, καθώς αποτελεί δημογραφικό κίνητρο και όχι εργαλείο κατά της φτώχειας.</u> Για παράδειγμα, αν το ποσό ορισθεί στα</p>

	<p>πενήντα ευρώ για κάθε παιδί, δηλ. η μητέρα που αποκτά το 4^ο παιδί να λαμβάνει 200 ευρώ το μήνα, το οποίο θα προσαυξάνεται κατά 50 ευρώ για κάθε επόμενο τέκνο. Με την ενηλικίωση ή την περάτωση των σπουδών και του τελευταίου παιδιού, το επίδομα θα μετατρέπεται σε ισόβια, εθνική, τιμητική «σύνταξη», ίση με το ήμισυ του πολυτεκνικού επιδόματος που ελάμβανε πριν.</p>

Επισήμανση 5 ^η	
Η μείωση των πολύτεκνων οικογενειών οδηγεί στη δημογραφική κατάρρευση της χώρας μας.	<p>Η αύξηση και η μείωση του πληθυσμού της χώρας ακολουθεί σε μεγάλο βαθμό τις τελευταίες δεκαετίες την πορεία του πλήθους των πολυτέκνων οικογενειών της χώρας. Η μείωση του ρυθμού με τον οποίο οι οικογένειες αποκτούν 4 ή περισσότερα τέκνα, δρα πολλαπλασιαστικά για τη μείωση του πληθυσμού, καθώς δεν αναπληρώνονται οι άτεκνοι και οι άγαμοι, το πλήθος των οποίων έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια.</p> <p>Αυτό και μόνον αποδεικνύει τη σημασία των πολύτεκνων οικογενειών για τον Ελληνικό πληθυσμό. Αναστροφή της δημογραφικής κατάρρευσης χωρίς αύξηση του αριθμού των νέων πολυτέκνων οικογενειών δεν μπορεί να συντελεσθεί σε καμία απολύτως περίπτωση.</p>

Επισήμανση 6 ^η	
Το ασφαλιστικό πρόβλημα δεν λύνεται χωρίς μια παράλληλη, αποτελεσματική δημογραφική πολιτική.	<p><u>«Κάθε συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης του ασφαλιστικού προβλήματος θα πρέπει να συνοδεύεται και από μια ολοκληρωμένη πολιτική παρέμβαση στον τομέα της οικογένειας - και ιδιαίτερα της πολύτεκνης - σύμφωνα και με τις σχετικές συνταγματικές διατάξεις.</u></p> <p>Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν κίνητρα οικονομικής φύσης αλλά και τη δημιουργία κοινωνικών δομών και υπηρεσιών για την εναρμόνιση εργασίας και οικογενειακής ζωής στήριξης της οικογένειας, εστιαζόμενες περισσότερο στην ηλικιακή φάση που</p>

	είναι δυνατή η τεκνοποιία γιατί έτσι θα αποτελέσουν ισχυρότερα κίνητρα.» ²⁶
--	--

Επισήμανση 7 ^η	
Επαναφορά ΟΛΩΝ των μέτρων δημογραφικής πολιτικής, ακόμη και όσων έχουν δημοσιονομικό κόστος με συμβολικά ποσά.	<p>Με νομοθέτημα που θα τιτλοφορείται «Μέτρα δημογραφικής πολιτικής για ανάσχεση της δημογραφικής κατάρρευσης της χώρας», θα πρέπει να αναιρεθούν όλα τα καταργηθέντα μέτρα δημογραφικής πολιτικής από το 2010 ως και σήμερα:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Χρηματικές γονικές παροχές χωρίς φόρο. 2. Διορισμός των πολυτέκνων εκπαιδευτικών εκτός διαδικασίας ΑΣΕΠ και ως αναπληρωτών κατά προτεραιότητα 3. Επίδομα γάμου 4. Καταβολή επιδόματος στην πολύτεκνη μάνα με προστατευόμενα τέκνα, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια 5. Καταβολή ισόβιας 'σύνταξης' μετά την ενηλικίωση ή αποφοίτηση των παιδιών της. 6. Η εισφορά αλληλεγγύης να έχει έκπτωση για τους πολυτέκνους βάσει πλήθους παιδιών. Ομοίως και για την ειδική εισφορά αλληλεγγύης 7. Κατάργηση φόρου πολυτελείας για τα Ι.Χ.Ε. αυτοκίνητα των πολυτέκνων 8. Δίκαιη φορολογική μεταχείριση των πολυτέκνων. Επαναφορά αφορολογήτου ποσού για πολυτέκνους με αναλογική αύξηση του ποσού αυτού βάσει αριθμού παιδιών 9. Κατάργηση της επιβολής τέλους χαρτοσήμου στα πολυτεκνική επιδόματα 10. Επαναφορά των ελεύθερων μετεγγραφών για γονείς και παιδιά πολυτέκνων οικογενειών στα ΑΕΙ και ΤΕΙ στον τόπο κατοικίας τους ή εκεί που σπουδάζει ο αδελφός/-ή 11. Δωρεάν χορήγηση οπωροκηπευτικών και άλλων προϊόντων στις πολύτεκνες οικογένειες χωρίς εισοδηματικά κριτήρια 12. Διάθεση οπωροκηπευτικών και άλλων προϊόντων στις πολύτεκνες οικογένειες μέσω των Συλλόγων Πολυτέκνων που ανήκουν (καταργήθηκε λόγω υποχρέωσης σύμπραξης με άλλους φορείς) 13. Εισαγωγή σε ποσοστό 10% των πολυτέκνων στις σχολές της Πυροσβεστικής Ακαδημίας 14. Επαναφορά ποσοστού στο 20% (από 15% που έγινε προσφορά) στις προσλήψεις πολυτέκνων στο Δημόσιο και

²⁶ ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. υπ. αρ. 314 επί του Σχεδίου Νόμου «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας- Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού συνταξιοδοτικού συστήματος- Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων», 6/5/2016, Σελ. 22-23

	<p><i>ευρύτερο Δημόσιο τομέα</i></p> <p>15. <i>Εξαιρέτη των πολυτέκνων από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) ή μείωση βάσει πλήθους παιδιών</i></p> <p>16. <i>Αύξηση στις κύριες και επικουρικές συντάξεις των πολυτέκνων βάσει αριθμού παιδιών.</i></p> <p>17. <i>Αύξηση των αποδοχών στην απασχόληση των συνταξιούχων πολυτέκνων</i></p> <p>18. <i>Πρόταξη των τέκνων πολυτέκνων στο Ν. 2190/1994</i></p> <p>Όσα από αυτά έχουν δημοσιονομικό κόστος, θα πρέπει να θεσμοθετηθούν με μια συμβολική οικονομική αξία προς το παρόν, η οποία, θα προβλέπεται στο Νόμο, ότι θα αναπροσαρμόζεται ετησίως μετά από μελέτη των συναρμόδιων Υπουργών, στο βαθμό που η οικονομική δυνατότητα της χώρας θα το επιτρέπει.</p> <p>Στην Αυστρία για παράδειγμα, σχετικές αποφάσεις για την αναπροσαρμογή επιδομάτων οικογενειακής πολιτικής, λαμβάνει ειδικό δικαστήριο της χώρας σε ετήσια βάση.</p> <p>Όσα από αυτά δεν έχουν κανένα δημοσιονομικό κόστος, όπως επί παραδείγματι οι ελεύθερες μετεγγραφές των παιδιών των πολυτέκνων οικογενειών, μέτρο που ίσχυε επί δεκαετίες χωρίς κανένα πρόβλημα λειτουργίας στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, πρέπει να επανέλθει αμέσως.</p> <p>Τα μέτρα αυτά, θα αντιστρέψουν το κλίμα καταδίωξης προς τις οικογένειες και ειδικά στις πολύτεκνες που έχει επικρατήσει την τελευταία επταετία (2010- 2017) και θα επαναφέρει την αισιοδοξία στους γονείς των παιδιών ότι κάτι μπορεί να αλλάξει στη χώρα μας.</p>
--	---

Επισήμανση 8 ^η	
<p>Άμεση επαναθεσμοθέτηση των ελεύθερων μετεγγραφών σε ΑΕΙ και ΤΕΙ για τους πολυτέκνους και τα παιδιά τους στον τόπο κατοικίας τους ή όπου σπουδάζουν τα αδέρφια τους.</p>	<p>Έρευνα που έχει διενεργήσει η ΑΣΠΕ, δείχνει πως ένα ισχυρό δημογραφικό κίνητρο απετέλεσε στο παρελθόν η δυνατότητα ελεύθερων μετεγγραφών σε ΑΕΙ και ΤΕΙ για τα παιδιά των πολυτέκνων οικογενειών, η οποία δεν είχε προκαλέσει κανένα πρόβλημα λειτουργίας στα Ιδρύματα, όπως αρκετοί από τους Πρυτάνεις είχαν το θάρρος να ομολογήσουν.</p> <p>Το μέτρο αυτό δεν έχει κανένα δημοσιονομικό κόστος, ενώ αντίστροφα, θα επιτρέψει την αξιοπρεπή πρόσβαση των παιδιών των πολύτεκνων οικογενειών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, όπως έχει επισημαίνει και η υπ. αριθμ. 301 Γνώμη της ΟΚΕ:</p> <p>«(στ) Διευκόλυνση της πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση για τα παιδιά των πολυτέκνων οικογενειών, καθώς η κατάργηση της δυνατότητας μετεγγραφής για τα</p>

	<p>τέκνα πολύτεκνων οικογενειών έχει δημιουργήσει σοβαρό πρόβλημα στις πολύτεκνες οικογένειες, πολλές από τις οποίες αδυνατούν να καλύψουν τις δαπάνες των παιδιών τους, που εισήχθησαν σε Σχολές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και βρίσκονται μακράν του τόπου κατοικίας τους. Θα πρέπει, αφού εισάγονται με τα ίδια κριτήρια στις Σχολές με Πανελλήνιες εξετάσεις, με τους άλλους φοιτητές, να μπορούν να μετεγγράφονται στις Σχολές που είναι πλησιέστερες στον τόπο μόνιμης κατοικίας τους». (σελ. 16)</p>
--	---

Επισήμανση 9 ¹	
Άμεση επαναφορά φοροαπαλλαγής βάσει αριθμού παιδιών και ειδικά των πολυτέκνων.	<p>Πέραν των επιχειρημάτων που αναπτύξαμε στα αντίστοιχα ανωτέρω κεφάλαια, αντιγράφουμε σχόλιο του σπουδαίου δημοσιογράφου Γιάννη Μαρίνου²⁷ που είναι αρκετό να καταδείξει το λάθος της προσέγγισης (το άρθρο είχε γραφεί παραμονές της καταργήσεως του αφορολογήτου των παιδιών):</p> <p>«Αποκορύφωμα αυτής της φορολογικής λαίλαπας η πρόθεση να καταργήσει κάποιες φορολογικές ελαφρύνσεις που ισχύουν ως σήμερα για τους έχοντες τέκνα και ιδιαίτερα για τους πολυτέκνους.</p> <p>Ο εισηγητής αυτής της ηρώδειας έμπνευσης φέρεται ειπών ότι πολλά τέκνα έχουν μόνο οι πλούσιοι, ενώ συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο. Δυστυχώς η ιδιότητά του ως καθηγητή επιβεβαιώνει τη ρήση του Μπίσμαρκ ότι η ανάθεση πολιτικών λύσεων σε καθηγητές οδηγεί σε καταστροφή. Γιατί προωθείται κατάργηση του ισχύοντος σημαντικού αφορολόγητου ποσού υπέρ των πολύτεκνων οικογενειών, που ήταν υψηλότερο όσο περισσότερα παιδιά έχουν, και με ταυτόχρονη μείωση του επιδόματος προς τις πολύτεκνες μητέρες. Παράδειγμα: γονέας με τέσσερα προστατευόμενα παιδιά και με ετήσιο εισόδημα 26.000 ευρώ, θα πληρώσει φόρο εισοδήματος 2.680 ευρώ ενώ ως τώρα πλήρωνε για το ίδιο εισόδημα μόνο 130 ευρώ! Οι ακόμη πιο πολυτέκνοι εξοντώνονται. Και πολυτέκνα είναι κυρίως τα φτωχότερα στρώματα - παγκοσμίως μάλιστα.</p>

²⁷

Γιάννη Μαρίνου: Δημογραφικό έγκλημα σε εξέλιξη. ΤΟ ΒΗΜΑ, 9/12/2012

	<p><u>Αυτή η ανάληψη και παράλογη σκέψη σε βάρος των πολυτέκνων (διευκρινίζω ότι δεν έχω τέκνα) θα φέρει σε αδιέξοδο τις οικογένειές τους. Και δείχνει να αγνοεί το ότι κάθε άλλη δαπάνη μπορεί να περικοπεί (π.χ., σε αυτοκίνητα, ρουχισμό, διασκέδαση, ταξίδια, διακοπές κ.τλ.) εκτός από τον αριθμό των τέκνων. Εκτός αν τα σφάζεις!»</u></p> <p>Αξίζει επίσης να επισημανθεί ότι στο σημείο 14.5.1 του Ψηφίσματος του Συμβουλίου της Ευρώπης για τις δημογραφικές τάσεις στην Ευρώπη, η Συνέλευση καλεί τα κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, να ενθαρρύνουν τη δημογραφική ανανέωση, αναπτύσσοντας πολιτικές που βοηθούν τους γονείς να αναθρέψουν τα παιδιά τους, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών και φορολογικών μέτρων.²⁸</p>
--	--

Συμπέρασμα: Η δημογραφική κατάρρευση προέρχεται από την κατάργηση όλων των μέτρων δημογραφικής πολιτικής που είχαν ληφθεί ως τώρα, και όλων των μέτρων στήριξης των πολυτέκνων οικογενειών, σε συνδυασμό (αλλά δευτερευόντως) με τη μείωση των εισοδημάτων των οικογενειών και, βεβαίως, την ανεργία.

Η πολιτεία έχει εξουθενώσει οικονομικά τους πολυτέκνους αλλά μέσω αυτών των μέτρων έχει περάσει και μήνυμα απαξίας προς την οικογένεια και τους πολυτέκνους.

Μετά από όλα ' αυτά, η δημογραφική κατάρρευση είναι απλώς η επιβεβαίωση ενός απόλυτα προβλέψιμου αποτελέσματος.

12. Σχέδιο άμεσης δράσης πέντε (5) σημείων για την ανάσχεση της δημογραφικής κατάρρευσης

«Η επίλυση του δημογραφικού, ίσως είναι η βέλτιστη λύση», είχε δηλώσει ο τότε Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Τζ. Μπούζεκ στη διάρκεια της επίσκεψής του στην Ελλάδα τον Ιούνιο του 2010, αναφερόμενος στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα. Βαρουσήμαντη δήλωση που δεν απασχόλησε κανέναν.

²⁸ Ψήφισμα 1864(2012) Συμβουλίου της Ευρώπης, "Δημογραφικές τάσεις στην Ευρώπη: μετατρέποντας την πρόκληση σε ευκαιρία". Διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://assembly.coe.int/nw/xml/ΧRef/Χref-XML2HTML-en.asp?fileid=18070&lang=en>

Όσο «δεν αίρονται τα μέτρα σε βάρος των πολυτέκνων» έγραψε ο διακεκριμένος Γιάννης Μαρίνος, τόσο πρόκειται για «εμμονή σε απερίσκεπτα λάθη»^[29].

Όλα όσα αναφέρονται στο προηγούμενο κεφάλαιο ως επισημάνσεις και συμπεράσματα είναι όροι αναγκαίοι και ικανοί για να επαναφέρουν την Ελλάδα σε τροχιά πληθυσμιακής διατήρησης.

Ως κατεπείγουσας προτεραιότητας μέτρα, για να μπει ένα κατ' αρχήν φρένο στο δημογραφικό κατήφορο είναι τα ακόλουθα:

1. Επαναθεσμοθέτηση αφορολογήτου ποσού για κάθε παιδί.
2. Επαναθεσμοθέτηση των ελεύθερων μετεγγραφών των παιδιών των πολύτεκνων οικογενειών σε ΑΕΙ και ΤΕΙ στον τόπο κατοικίας τους.
3. Επαναθεσμοθέτηση του πολυτεκνικού επιδόματος και της ισόβιας σύνταξης της πολύτεκνης μητέρας (ανεξαρτήτως προνοιακών επιδομάτων) .
4. Επαναφορά του 20% για τους πολυτέκνους και τα τέκνα τους σε όλες τις προσλήψεις όλων των Υπουργείων και τις προκηρύξεις προσλήψεων του Δημοσίου Τομέα, του ΟΑΕΔ, και φορέων του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα.
5. Κατάργηση του φόρου πολυτελείας για τα αυτοκίνητα των πολυτέκνων.

Τα μέτρα αυτά όχι μόνο θα αποτελέσουν δημογραφικά κίνητρα, αλλά θα αποτρέψουν και τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού για τις πολύτεκνες οικογένειες, ώστε να μην χρειαστεί να τις ενισχύει το κράτος εκ των υστέρων, μέσω προνοιακών επιδομάτων και πολιτικών κατά της φτώχειας.

Με την ελπίδα ότι θα υπάρξει πραγματικά πολιτική βούληση, η οποία θα ανακόψει τον κατήφορο των γεννήσεων και την πορεία του έθνους προς την εξαφάνισή του, και θα εξακολουθήσει αυτός ο γεωγραφικός χώρος που λέγεται Ελλάς να κατοικείται από Έλληνες και να κυβερνάται από Έλληνες.

Διότι, «οι άνθρωποι είναι ο πλούτος των εθνών»!^[30]

---

²⁹ Γιάννη Μαρίνου: Εμμονή σε απερίσκεπτα λάθη. ΤΟ ΒΗΜΑ, 16/12/2012

³⁰ Σημείο 6, Ψηφίσματος 1864(2012) του Συμβουλίου της Ευρώπης, "Δημογραφικές τάσεις στην Ευρώπη: μετατρέποντας την πρόκληση σε ευκαιρία".